

Vlaams
Parlement

vergadering **C32**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 21 oktober 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verbod op onverdoofd slachten van dieren

– 3337 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het advies van de advocaat-generaal bij het Europees Hof van Justitie over het Vlaamse verbod op het onverdoofd slachten

– 3347 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de reactie van de minister op het advies van de advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie in verband met het onverdoofd slachten

– 3365 (2019-2020)

5

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het inzetten van eigen Vlaamse inspecteurs voor dierenwelzijn in slachthuizen

– 3171 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de rol van dierenartsen met opdracht in slachthuizen

– 275 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over dierenartsen met opdracht in slachthuizen

– 338 (2020-2021)

11

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de schadevergoedingen voor de pelsdierhouders naar aanleiding van de beslissing tot uitdoving van de pelsdierhouderij in Vlaanderen

– 3233 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verbod op nertskwekerijen

– 3356 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over een versnelde afbouw van nertsenfokkerijen

– 3412 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de versnelde afbouw van nertsenbedrijven bij coronabesmettingen

– 428 (2020-2021)

20

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn – 3351 (2019-2020)	
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn – 3446 (2019-2020)	
VRAAG OM UITLEG van Alessia Claes aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn – 3471 (2019-2020)	28
VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de georganiseerde 'agribashing' en de bescherming van het dierenwelzijn – 3411 (2019-2020)	31
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over gegevensverzameling door dierenasielen – 3455 (2019-2020)	33
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de beschutting van dieren bij extreme temperaturen – 3461 (2019-2020)	36
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over proeven op primaten – 3498 (2019-2020)	38
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de vastgestelde dierenmis-handeling in een slachthuis in Zele – 75 (2020-2021)	41
VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over maatregelen naar aanleiding van wantoestanden in slachthuizen – 303 (2020-2021)	41
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het kweken van katten en de sterilisatieverplichting – 110 (2020-2021)	44
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het grote aantal stalbranden – 252 (2020-2021)	45

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verbod op onverdoofd slachten van dieren

– 3337 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het advies van de advocaat-generaal bij het Europees Hof van Justitie over het Vlaamse verbod op het onverdoofd slachten

– 3347 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de reactie van de minister op het advies van de advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie in verband met het onverdoofd slachten

– 3365 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): We zijn hier met meerdere vraagstellers over een heel belangrijk dossier uit de vorige legislatuur. We waren met z'n allen heel trots dat we vanaf 1 januari 2019 in Vlaanderen het verbod hebben ingevoerd om dieren te slachten zonder dat die eerst verdoofd worden. Dat geldt ook voor rituele slachtingen. We hebben er toen met onze fractie op aangedrongen om in dialoog en in grondig overleg te treden met alle betrokken partijen. Dat is ook gebeurd. Helaas trokken een aantal religieuze verenigingen nadien naar het Grondwettelijk Hof om het verbod te laten vernietigen, en dit tot onze grote spijt. Het Grondwettelijk Hof ging op zijn beurt te rade bij het Europees Hof van Justitie. Daar wordt onderzocht of het Vlaams decreet van 2017, met ingang van 1 januari 2019, al dan niet strijdig is met het Europees recht, meer bepaald of lidstaten al dan niet een verbod op onverdoofd slachten mogen invoeren zonder het grondwettelijk recht op godsdienstvrijheid te schenden.

Ofschoon er nog geen definitieve uitspraak is, doet een eerste ontwikkeling twijfels rijzen over de overeenstemming van het Vlaams decreet met het Europees recht. Volgens de bevindingen van Gerard Hogan, een advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie, zou het Vlaamse decreet dat een verbod op onverdoofd slachten van dieren invoert, wel degelijk in strijd zijn met het Europees recht, omdat het geen uitzondering zou voorzien voor religieuze slachtingen op het voorgeschreven procedé waarbij de verdoving omkeerbaar is en niet de dood van het dier tot gevolg heeft. Op dit ogenblik geldt in Vlaanderen wel nog een uitzondering op de voorafgaande verdoving voor grotere runderen. In afwachting van een standaardtoepassing van voorafgaande reversibele elektronarcose wordt op deze runderen de 'post-cut stunning'-methode toegepast. Hogan geeft toe dat ritueel slachten vaak moeilijk te rijmen valt met de moderne opvattingen over dierenwelzijn, maar dat betekent volgens hem nog niet dat lidstaten de uitzondering in het Europees recht mogen uithollen omwille van het dierenwelzijn. De conclusie van Hogan is nog geen definitief arrest van het Europees Hof, dat wellicht pas over enkele maanden volgt, maar het is eerder uitzonderlijk dat het Europees Hof in zijn oordeel nog sterk afwijkt van de beoordeling van de advocaat-generaal.

Hoe schat u de gevolgen van de bevindingen van de advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie in voor het Vlaams decreet dat onverdoofd slachten

verbiedt, rekening houdend dat de voorgeschreven verdoving in Vlaanderen een reversibele elektronarcose is?

Welke stappen zult u ondernemen wanneer blijkt dat het Europees Hof de beoordeling van de advocaat-generaal zal volgen in zijn finaal oordeel?

Welke impact kan dergelijk oordeel ten nadele van het Vlaams decreet rond onverdoofd slachten hebben voor de Vlaamse overheid?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Mevrouw De Vroe heeft de feiten in haar inleiding al heel goed geschetst. Ik zal die ook niet herhalen. We hebben in 2017 in het Vlaams Parlement nagenoeg unaniem dat verbod op onverdoofd slachten goedgekeurd, slechts één parlamentslid uit de sp.a-fractie onthield zich. Helaas vonden bepaalde joodse en islamitische organisaties het nadien nodig om tegen het bewuste decreet een procedure te starten bij het Grondwettelijk Hof, dat een prejudiciële vraag stelde aan het Europees Hof van Justitie.

Volgens dat advies zou het Vlaamse verbod strijdig zijn met Europees recht. De Europese verordening van 24 september 2009 voorziet nochtans ook in een principieel verbod op onverdoofd slachten, hoewel er een uitzondering wordt gemaakt voor dieren die worden geslacht volgens speciale methoden die vereist zijn voor religieuze riten.

Het advies is zeker voor betwisting vatbaar, want de verordening staat de lidstaten uitdrukkelijk toe om nationale voorschriften aan te nemen die strekken tot een uitgebreidere bescherming van dieren dan die in de verordening is opgenomen.

In een reactie liet u weten dat u het fundamenteel oneens bent met de advocaat-generaal van het Europees Hof. U zei dat u alles zou doen om dat Vlaamse verbod op onverdoofd slachten te handhaven. Dat is uiteraard geheel terecht. U voegde eraan toe dat u dat via elke mogelijke weg, via elk mogelijk middel zou doen.

De kwestie onderstreept niet alleen het bemoeizieke karakter van de Europese Unie, maar ook het democratische deficit ervan. Het is ongezien dat een wetgeving die door een parlement van een lidstaat nagenoeg unaniem werd gestemd, onderuit dreigt gehaald te worden en dan nog in een kwestie – dierenwelzijn – die geen sikkepit te maken heeft met de kerntaken van de EU. Parlementen van andere Europese lidstaten en regio's – zoals Slovenië, Denemarken, Zweden en ook Wallonië – voerden reeds een gelijkaardig verbod in. De democratische beslissingen van die parlementen dreigen dus onderuit te worden gehaald indien het Europees Hof van Justitie het advies zou volgen.

Kun u meedelen welke initiatieven u in afwachting van het arrest ter zake nog zult nemen of al heeft genomen?

Waarop doelt u precies wanneer u zegt dat u alle wegen zult bewandelen om dat Vlaamse verbod op onverdoofd slachten te handhaven? Welke wegen en welke middelen hebt u dan voor ogen?

Zult u ook politieke initiatieven nemen richting Europese Unie en die duidelijk maken dat het onaanvaardbaar is dat een bijna unaniem gestemde wetgeving in het belang van het dierenwelzijn onderuit dreigt te worden gehaald ten gevolge van een interpretatie van een Europese wetgeving die allerminst over een democratisch draagvlak beschikt?

Zult u de nodige stappen nemen om ervoor te zorgen dat de Europese wetgeving ter zake wordt aangepast in het belang van de democratie, de rechtstaat en het dierenwelzijn?

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Ik wil me aansluiten bij de twee voorgaande vragen. Ik wil het niet zozeer over de inhoud hebben. U weet dat wij als sp.a-fractie voor de volle 100 procent aan de kant van het dierenwelzijn staan. Als onnodig dierenleed vermeden kan worden, dan moeten we dat ook vermijden.

Het gaat ons vooral over de context. Ik denk dat ik met mijn vraag hierover niet alleen sta, minister, want u hebt op uw uitspraken ook nogal wat kritiek gekregen vanuit uw eigen partij en partijtop.

U hebt de vraagstelling van de heer Janssens ook gehoord. Ik neem aan dat u wel begrijpt waarom u met uw uitspraken op dezelfde lijn zit als zijn partij.

Minister, onze principes, onze waarden, onze democratie hebben bestuurders nodig met respect voor onze rechtstaat. Toch hebt u op een verontrustende manier gereageerd op het advies van de advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie, die fundamentele kanttekeningen maakt bij het in Vlaanderen ingevoerde verbod op onverdoofd slachten. U zegt hierover dat een geloofsovertuiging nooit een 'licence to kill' kan verlenen. U zegt ook dat in het parlement de stemming zo goed als unaniem was en dat u het dan ook aberrant zou vinden als die democratische beslissing via de rechtbank – ook al is dat de hoogste Europese rechtbank – wordt tenietgedaan.

Deze uitspraken laten uitschijnen dat u niet gelooft in onze rechtstaat, onze Grondwet, de fundamentele rechten die hierin vervat zijn en de rol die ze spelen binnen onze democratie en samenleving. Het is de cruciale rol van het hooggerechtshof om de wetgeving te toetsen aan de Grondwet, zodat die niet in strijd is met de fundamentele principes van onze samenleving. Dit om minderheden te beschermen tegen de dictatuur van de meerderheid, een essentieel aspect van onze democratie. Deze uitspraak klinkt des te harder in een Vlaamse Regering die Justitie als een van de bevoegdheden heeft of zich toeëigend heeft.

Voor ik aan mijn vragen begin, eerst dit: minister Weyts, ik neem aan dat u niet de Viktor Orbán van Vlaanderen wilt worden?

Bent u van mening dat uw uitspraken in een rechtstaat met een scheiding der machten passen? Trekt u uw uitspraken in met betrekking tot onze democratische rechtstaat?

Zijn er afspraken gemaakt binnen de globale Vlaamse Regering om dat soort uitspraken in de toekomst te vermijden? Hoe wil de Vlaamse Regering voorkomen dat we in Europa terechtkomen in het groepje van Hongarije en Polen?

Is dit de manier waarop Vlaanderen wil omgaan met de bevoegdheid Justitie in het geval van een eventuele verdere regionalisering van dit thema?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is onmogelijk te voorspellen of het Europees Hof van Justitie het advies van de advocaat-generaal zal volgen. Het hof – dat is samengesteld uit vijftien rechters – is op geen enkele manier gebonden aan het standpunt van de advocaat-generaal. Hierna zal het Grondwettelijk Hof zich hierover nog ten gronde moeten uitspreken.

U begrijpt natuurlijk dat een eventuele vernietiging van het Vlaams verbod op onverdoofd slachten een gigantische stap achteruit zou zijn op het vlak van dierenwelzijn. Het onverdoofd slachten zorgt voor dierenleed dat perfect vermijdbaar is, ook als men de religieuze ritus respecteert. Ik vind het vanuit mijn bevoegdheid mijn verdomde plicht om alle vermijdbare leed te vermijden. Ik kom op voor mijn zaak.

Mijnheer Vandenhove, als u colloquia of studiedagen wilt organiseren over de rechtstaat en de grote politiek-filosofische principes, 'knock yourself out'. Ik ga intussen verder met de verdediging van dierenwelzijn en ik zal ook niet vooruitlopen op een eventuele vernietiging van dat decreet. Als het decreet vernietigd zou worden, dan zal de motivering in het arrest in elk geval heel belangrijk zijn om na te gaan welke alternatieve oplossingen er dan eventueel zijn. Ik wacht verder dan ook eerst de uiteindelijke uitspraak af.

Ik ga uit van een goede afloop. Men zegt dat de advocaat-generaal vaak gevolgd wordt in zijn advies. Dat is zo als het over technisch-legistische materies gaat. Hier gaat het eerder over filosofische, ideologische en ethische aspecten en dan kan het heel anders uitdraaien, zeker omdat je met een college zit dat samengesteld is uit vijftien rechters. Ik ga er absoluut niet zomaar van uit dat het advies van de advocaat-generaal in dezen gevolgd zal worden. Ik ga nog altijd uit van een goede afloop.

De voorzitter: U blijft positief en optimistisch, minister, dat is goed.

Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik ben zelf ook een zeer positieve en heel optimistisch ingestelde persoon, maar op het moment dat ik het nieuws uit Europa te horen kreeg over hun bedenkingen bij de Vlaamse regelgeving omtrent het verbod op onverdoofd slachten, heb ik toch enorm gesakkerd. Ik was boos, want we weten met zijn allen dat dat toch een werk van lange adem is geweest, dat eigenlijk toch een goede afloop heeft gehad, ten voordele van het dierenwelzijn. Dat was dus geen leuke boodschap. Ik denk dat we Piet Vanthemsche nog altijd heel dankbaar mogen zijn voor de grondige dialoog die en het overleg dat hij opzette, en die ook een goede afloop kenden. Ik denk dat we nog altijd mogen stellen dat dat overlegmodel echt wel geslaagd was. We kunnen enkel betreuren wat er nu allemaal aanhangig en aan het gebeuren is.

U zegt dat u optimistisch bent, dat u er niet op wilt vooruitlopen. U zegt letterlijk dat het een stap achteruit zou zijn voor het dierenwelzijn, mocht het advies van de advocaat-generaal worden gevolgd. Met alle respect, ik denk dat we niet die afwachtende houding mogen aannemen die u zegt te willen aannemen. We moeten zeker ook niet de advocaat van de duivel zijn, maar ik denk dat we echt moeten opkomen voor het dierenwelzijn, en ik ben wat bang als u nu te veel die afwachtende houding aanneemt. Ik denk dat we beter nu al schakelen. Als we echt willen opkomen voor onze zaak van dierenwelzijn, denk ik dat we nu al inlichtingen moeten nemen en hier wel al op moeten vooruitlopen. Ik denk persoonlijk dat vooruitkijken, de blik op de toekomst in deze maatschappij altijd een goede zaak is, dat men nu al moet nadenken over de motiveringen. Ik zou dus willen vragen om niet te wachten tot we eventueel toch van Europa het deksel op de neus zouden krijgen, maar om toch al vooruit te kijken en na te denken over wat u precies zult doen als dat toch het geval zou zijn.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, dank voor uw antwoord. Ik wil uw optimisme graag delen, maar ik maak me toch wat zorgen, niet alleen omdat, zoals u hebt aangehaald, het hof vaak het advies van de advocaat-generaal volgt, ook al kan dat dan minder het geval zijn inzake dergelijke filosofische kwesties. Dat is toch iets dat we in het oog moeten houden en waarover we ons zorgen moeten maken. Ik maak me ook zorgen over de reacties die we hier in Vlaanderen hebben gehoord na dat advies, dat iets meer dan een maand geleden is verschenen, en ook als ik de vraagstelling van de heer Vandenhove hoor. Hij maakt zich meer zorgen over uw communicatie en die van een aantal andere partijen dan over een mogelijke vernietiging van het decreet, die een stap terug zou zijn inzake de bescherming van het dierenwelzijn. Ik maak me ook zorgen als ik de reacties zie bij

een aantal politici van allochtone afkomst binnen CD&V, sp.a en Groen, die nu een heel terughoudende houding aannemen ten aanzien van dat decreet en mogelijk zelfs hun steun daarvoor niet meer willen uitspreken. We hebben ook gezien dat er heel wat vreugdekreten opstegen toen dit advies verscheen bij de Moslimexecutieve, bij joodse organisaties. Die beide zijn trouwens zelden verenigd, behalve, blijkbaar, in hun verzet tegen het onverdoofd slachten. Dat zijn toch zaken in Vlaanderen die mij bezorgd maken.

Ik sluit me aan bij mevrouw De Vroe. Ik heb u daarstraks gevraagd welke stappen u al hebt ondernomen. Blijkbaar geen enkele, heb ik begrepen. Ik zou toch een iets meer proactieve houding verwachten van u als minister van Dierenwelzijn. Hebt u er een zicht op wanneer een definitieve uitspraak van het Europees Hof van Justitie na dit advies mag worden verwacht? Binnen welke termijn wordt zo'n arrest meestal gewezen?

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Minister, ik heb van u, net zoals u allicht van mij, geen lessen te ontvangen als het erover gaat wie op het vlak van dierenwelzijn tot nu toe het meeste heeft gedaan.

Als u me verwijt alleen maar met congressen en theoretische dingen bezig te zijn, dan is dat een uitspraak voor uw rekening. Ik denk dat dat hier niet ter zake doet.

Ik wil herhalen, want anders wordt er weer een misverstand gecreëerd, dat wij als sp.a heel duidelijk achter dit decreet staan. Echt waar, dit heeft niks te maken met mensen die al dan niet terugkomen op voorgaande beslissingen. Wij staan achter die beslissing en zullen daarachter blijven staan.

Ik heb een heel korte vraag. Als u daar niet op antwoordt, dan is dat voor mij duidelijk. Neemt u al dan niet afstand van de uitspraken die u hebt gedaan dat die rechtspraak eigenlijk ondergeschikt is aan democratische beslissingen in het parlement? Tenzij u dat straks doet, dan ga ik ervan uit dat u bij die uitspraken blijft, en dan betreur ik dat ten eerste. Nogmaals, dit heeft niks met dierenwelzijn te maken. Dit heeft te maken met de basis van democratie en de rol van rechtspraak daarin.

In die context wil ik u ook vragen wat u concreet gaat doen indien het Hof van Justitie van de Europese Unie meent dat het decreet onwettig is, en als het Grondwettelijk Hof het decreet daarop minstens gedeeltelijk vernietigt. Gaat u die uitspraak dan naast u neerleggen? De vragen zijn dus heel simpel: blijft u bij uw uitspraken? Stel dat dit gebeurt, wat gaat u dan doen met die uitspraken?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik denk dat we allemaal een beetje geschrokken zijn van de uitspraak, doordat ons decreet onderuit zou worden gehaald. Daar is heel wat tijd en energie in gestoken. Ik denk dat we dat allemaal zouden betreuren, mocht dit het geval zijn.

Minister, ik ben ook wel geschrokken van uw reactie, niet in die zin dat u dierenrechten en dierenwelzijn maximaal wilt verdedigen, maar wel als het gaat over uw reactie ten aanzien van instituten waarvan het in onze rechtstaat toch wel belangrijk is dat we ze respecteren. Ik heb in dezen in naam van onze fractie niet dadelijk een vraag ingediend. Collega Janssens, laat me heel duidelijk zijn: dit gaat er niet over dat we het huidige decreet niet zouden steunen. Ik weet niet waar u dat hebt gehoord, maar die conclusie laat ik voor uw rekening. Het klopt echter dat er vandaag nog geen definitieve uitspraak is, en dat we dus niet weten wat het zal worden.

Minister, ik ben het echter wel eens met collega De Vroe, en wil u dus ook vragen om in dezen de nodige voorbereidingen te treffen, om te bekijken hoe die uitspraak kan worden geïnterpreteerd en op welke manier we eventueel tot een oplossing zouden kunnen komen indien het toch in die richting zou gaan, gewoon om voorbereid te zijn en geen tijd te verliezen, om toch maximaal de rechten qua dierenwelzijn te kunnen garanderen. Ik hoop dat men niet zal komen tot spierballengerol tussen instituten, want daarmee helpt men het dierenwelzijn niet vooruit. Wel moet men daadwerkelijk alles op alles zetten om te bekijken hoe, als dit negatief zou zijn, men snel tot een oplossing zou kunnen komen. Ik hoop dat u die voorbereidingen zult treffen.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Collega's, ik treed de meesten van jullie bij. De Europese uitspraken zijn toch wel opmerkelijk, en toch ook wel zorgelijk. Een lidstaat die naar eigen inzichten dierenleed wil voorkomen, moet kennelijk worden teruggefloten. Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Zwitserland, Australië: het zijn toch allemaal rechtstaten met lange tradities qua religieuze vrijheid, maar daar verplicht men wel al decennialang het verdoofd slachten. Mocht het Europees Hof ook daadwerkelijk overgaan tot het onderuithalen van het Vlaams verbod, dan zal die schade wel enorm zijn. Minister, uit een recente schriftelijke vraag die ik u stelde, blijkt toch dat er ook in de coronaperiode heel wat gebruik is gemaakt van de slachtvloeren voor onverdoofd slachten. De moslimgemeenschap is dus niet massaal overgeschakeld op die illegale thuislachtingen, zoals door sommigen werd voorspeld. Nu opnieuw een periode van rechtsonzekerheid creëren, zou koren op de molen zijn van degenen die blijven agiteren tegen dit verbod, en dat zou een jammere zaak zijn.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil voor alle duidelijkheid zeggen dat, in weerwil van sommige bemerkingen, het Europees Hof van Justitie het Vlaams decreet niet kan vernietigen. Dat komt toe aan het Grondwettelijk Hof. Het Europees Hof van Justitie kan een advies geven, maar uiteindelijk is het nog altijd het Grondwettelijk Hof dat beslist over een eventuele vernietiging.

Ik kan diegenen die eraan twijfelen bij dezen ook geruststellen: ik ben niet gestopt met nadenken. Dat zullen we blijven doen, zeker in functie van het dierenwelzijn. Ik hoor regelmatig het argument opwerpen dat we respect moeten hebben voor de rechterlijke macht. Zeer zeker. Het zou net getuigen van weinig respect voor de rechterlijke macht, mochten we nu al vooruitlopen op de uitspraken van de rechterlijke macht en nu al beginnen te schakelen. Mede vanuit een optimistische optiek zullen we zien wat het uiteindelijk wordt.

Wat de timing betreft: het Europees Hof van Justitie is daar vrij in, het is niet gebonden aan termijnen. Om u een idee te geven: in het geschil over de tijdelijke slachtvloeren, dat we hebben gewonnen, heeft het ongeveer zes maanden geduurd voor er finaal een uitspraak kwam. Ik ga ervan uit dat mogelijkerwijs een gelijkaardige timing zal worden gehanteerd.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw reactie. U stelt dat u niet bent gestopt met nadenken. Gelukkig maar, zou ik zo zeggen. U moet inderdaad niet vooruitlopen op wat de beslissing zal zijn. We hebben geen glazen bol, we weten niet wat dat zal zijn. We weten echter wel dat er iets heel zwaars boven ons hoofd zou kunnen hangen. Daarom raad ik u aan om die afwachtende houding niet aan te nemen. Ik ben ook optimistisch, en ik vraag u vanuit een optimistische aanpak om toch proactief te schakelen, om goed voorbereid te zijn. Ik denk dat dat echt heel belangrijk is, en ik vraag u opnieuw om dat alsnog te doen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik denk dat u gerust mag zeggen dat het advies van het Europees Hof van Justitie een zoveelste voorbeeld is van de EU-overbemoeienis. Wat ons betreft, moeten de EU en het hof bij hun leest blijven. Als het gaat over dierenrechten, slachtvoorschriften, gebruiken, tradities, moeten wij hier de wet maken, en niemand anders. Zo zou het althans in mijn ogen moeten zijn. Die Europese Unie moet zich wat ons betreft bezighouden met haar kerntaken, bijvoorbeeld inzake de interne markt. Wij hebben immers zelf rechtbanken die burger- en mensenrechten bewaken. We hebben zelf een parlement dat wetten maakt omtrent dierenrechten. We zijn dus soeverein, en het is hoog tijd dat de EU ook beseft dat lidstaten hun vrijheid willen. Wat dat betreft mogen en moeten we heel duidelijk het volgende zeggen: het zal voor ons een EU van vrije lidstaten zijn, of het zal helemaal geen EU meer zijn. Zeker over dierenwelzijn, over voorschriften inzake het humaan omgaan met dieren valt voor het Vlaams Belang echt niet te onderhandelen. Bovendien zeggen ook islamitische geleerden dat halal slachten kan met verdoving. Maar zelfs al mocht het volgens alle moslims niet kunnen, dan mogen en zullen wij hierop niet inbinden, want in ons land moeten uiteindelijk nog altijd onze wetten en onze gebruiken gelden. Ik hoop dat u die visie deelt en dat u, wanneer er een uitspraak komt, ook in die zin zult optreden.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Minister, veel uitleg om eromheen te fietsen, maar ik begrijp dat u niet terugkomt op uw uitspraken, waarvan akte.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het inzetten van eigen Vlaamse inspecteurs voor dierenwelzijn in slachthuizen – 3171 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de rol van dierenartsen met opdracht in slachthuizen – 275 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over dierenartsen met opdracht in slachthuizen – 338 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, een belangrijk dossier dat we in deze commissie al meermaals en misschien tot vervelens toe hebben besproken, ligt mij na aan het hart. We hebben er in juli jongstleden meerdere vragen over gehad in deze commissie. U weet dat ik vragende partij ben voor onaangekondigde controles in slachthuizen, daar waar ze nu, zoals ik nog steeds verneem, aangekondigd zijn. Daarom stel ik opnieuw de vraag om daar in de toekomst werk van te maken.

Minister, op 8 juli 2020 zei u dat u tegen dit najaar werk zou maken van het inzetten van eigen Vlaamse inspecteurs die de naleving van de voorschriften inzake dierenwelzijn in slachthuizen moeten controleren. Deze inspecteurs zouden als een

vliegende brigade aanvullende controles verrichten boven op die van de dierenartsen belast met opdracht (BMO) van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), die volgens het protocol betreffende de controle van het dierenwelzijn deze taak in opdracht van de bevoegde deelgebieden verrichten. Om deze taak te verrichten ontvangt het FAVV van Vlaanderen jaarlijks 136.928,43 euro, het basisbedrag van 2015. Minister, u wilt echter de bestaande controles versterken. Wij staan daar vanuit de meerderheid met z'n allen achter. Daarvoor wordt 3 miljoen euro op jaarbasis uitgetrokken.

In dezelfde commissievergadering van 8 juli 2020 gaf u te kennen dat u een honderdtal dierenartsen zou willen aanwerven. Over de concrete uitvoeringsmodaliteiten zou u nog overleg plegen met de sectorfederatie van de slachthuizen. In de sector was men nogal verrast door de onverwachte introductie van een aantal inspecteurs vanuit Dierenwelzijn tijdens de coronalockdown, die blijkbaar niet beantwoordde aan het vooropgestelde concept van de 'vliegende brigade', maar die integendeel gedurende drie uur aangekondigde inspecties verrichtten in hetzelfde slachthuis. Hierover bevraagd, stelde u dat 'iedereen wel ergens moet beginnen', maar dat het de bedoeling is dat die inspecteurs in de toekomst toch als vliegende brigade zouden optreden. Zoals ik het natuurlijk graag zou willen.

Het opduiken van de Vlaamse inspecteurs was opvallend, omdat het niet duidelijk was in hoeverre deze mensen al een opleiding hadden genoten die hen voorbereidde op hun job, om die naar behoren te kunnen uitvoeren. Naar verluidt zou de opleiding worden toegekend aan de UGent en zou die ook een werkbezoek aan een slachthuis bevatten. Dat laatste blijkt praktisch niet zo evident, gelet op de geldende beperkte toegangsmaatregelen ten gevolge van de coronacrisis.

Minister, klopt het dat u het departement Dierenwelzijn de opdracht hebt gegeven om tegen eind oktober de inspecties sowieso op te starten?

Op welke manier zal deze inspectie starten, meer bepaald als vliegende brigade of met het systeem waarbij elke inspecteur een slachthuis toegewezen krijgt waar hij of zij gedurende drie uur aangekondigde controles zou verrichten? Zo neen, dan hoor ik dat heel graag en dan maakt u mij straks blij met uw antwoord en ben ik benieuwd welke timing er dan wordt voorzien.

Hoeveel inspecties wilt u in totaal op jaarbasis met deze extra inspecteurs in slachthuizen laten uitvoeren?

Wat betekent dit voor het aantal extra inspecties dat elk Vlaams slachthuis gemiddeld zal krijgen op jaarbasis? Het is belangrijk dat elk slachthuis een onaangekondigde controle krijgt.

Zijn de honderd inspecteurs inmiddels aangeworven? Werden deze mensen bij hun aanwerving gescreend op de geschiktheid voor de job?

Hebben deze mensen hun opleiding al gekregen alvorens met hun job van start te gaan? Zo neen, wat is daar de stand van zaken?

Heeft er reeds overleg plaatsgevonden met de sectorfederatie van de slachthuizen? Hoe reageerden zij op het voorstel van het departement Dierenwelzijn over het inzetten van bijkomende inspecteurs? Indien niet, wanneer zal dit gebeuren?

Zal er bij de opstart van de nieuwe Vlaamse inspecteurs zeer snel een evaluatie worden opgezet? Evalueren is toch heel belangrijk. Wanneer zal ik een evaluatie kunnen verwachten?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik wil ook even stilstaan bij de controles in slachthuizen. Minister, wij hebben hierover in het parlement inderdaad al een aantal discussies gehad. Ik wil met u bekijken op welke manier we een performantere controle kunnen uitvoeren, vooral met de mensen die op het terrein aanwezig zijn.

Vanaf het moment dat er in onze slachthuizen een slachtproces start, is er permanent een DMO aanwezig. Deze DMO's zijn aangesteld door het FAVV. Zij doen een sanitaire controle op voedselveiligheid, maar ook op dierenwelzijn. In het protocol is afgesproken dat de aanwezige DMO's verslaggeving kunnen doen, dat zij zaken kunnen vaststellen, maar dat zij vervolgens een informatieformulier dienen op te maken, dat dan wordt doorgezonden naar de Vlaamse dienst voor Dierenwelzijn, die dan zal bekijken op welke manier er verder gevolg aan zal worden gegeven. Iedereen aan wie ik dit proces uitleg, ervaart dat daar een hele tijdsperiode overheen gaat, terwijl er elk moment van het slachtproces iemand aanwezig is op het terrein.

In september maakte u bekend dat u 3 miljoen euro zou vrijmaken voor een 25-tal Vlaamse dierenartsen. We hebben ondertussen begrepen dat het gaat om 25 voltijds equivalenten (vte's), die zullen worden ingevuld door een 100-tal hoofden, als ik het zo mag uitdrukken, 100 personen dus. U had ook het idee van een vliegende brigade. Maar omgekeerd speelt u toch ook met het idee om hen toe te wijzen aan bepaalde slachthuizen, waar ze dan voor een 3-tal uur ter plaatse zijn en dan waarschijnlijk wel op afspraak. Daar zit ik met dezelfde vraag: hoe zit die organisatie precies in elkaar?

Er zijn dus twee soorten dierenartsen aanwezig die controle kunnen uitvoeren op het terrein. Hoe staat u tegenover het hiaat dat DMO's enkel vaststellingen kunnen doen op het vlak van dierenwelzijn, maar er niet meteen tegen kunnen optreden? Hoe wilt u dit oplossen en is er daarover overleg geweest met de federale collega's? Geeft de nieuwe samenstelling van de Federale Regering een nieuwe mogelijkheid om het protocol opnieuw te bekijken?

Zullen de 25 Vlaamse dierenartsen – 25 vte's, zijnde 100 personen – die u wilt aanwerven om controles te doen op het vlak van dierenwelzijn naast vaststellingen doen, effectief op het terrein kunnen ingrijpen? Indien niet, hoe acht u het aanwerven van deze Vlaamse dierenartsen dan 'performanter' wat betreft het dierenwelzijn?

Wat is de stand van zaken rond de aanwerving en opleiding van deze 100 Vlaamse dierenartsen? Hoe verliep hun opleiding? Zijn zij ondertussen aangeworven en actief op het terrein? Zijn zij vertrouwd met de slachthuissector? Binnen welk kader zullen zij opereren en inbreuken kunnen rapporteren? Gaat de aangekondigde 3 miljoen euro volledig naar deze 25 vte's of 100 personen?

Hoe zullen de DMO's, aangesteld door het FAVV, en de Vlaamse dierenartsen samenwerken op het terrein? Hun opdracht, controle op dierenwelzijn, overlapt namelijk. Is hierover overleg geweest tussen het FAVV en de Vlaamse dienst Dierenwelzijn?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, ik beperk mij tot aanvullende vragen omdat ik deze bekommernissen deel. Ik veronderstel dat alle aanwezige leden in deze vergadering de bekommernissen delen.

Ik verneem dat ondertussen inderdaad die opleidingen georganiseerd zijn voor dierenartsen, veeartsen die interesse hebben in het kader van het opnemen van de taak van DMO voor Dierenwelzijn. Maar ik verneem ook dat vanuit de twee belangrijke organisaties die dierenartsen verenigen, het Instituut voor Verenigingen, Branches en Beroepen (IVBB) en de Vlaamse Dierenartsenvereniging (VDV), nogal wat bedenkingen worden gemaakt bij die organisatie en bij de voorwaarden die worden aangeboden aan de veeartsen om de opdracht van DMO voor Dierenwelzijn aan te nemen.

U beroept zich terecht op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019, dat de voorwaarden bepaalt om dergelijke dierenartsen aan het werk te stellen. Maar wat mij wel een beetje verraste, minister, is dat u op 9 oktober 2020 een persoonlijke brief stuurde naar alle mensen die de opleiding DMO gevolgd hebben, waarin u de voorwaarden beschrijft. Terecht. Maar daarbij deelt u nog een aantal extra voorwaarden mee die niet in het besluit staan. Dan gaat het over een gsm, een laptop en tablet en dergelijke meer, die eventueel ter beschikking kunnen worden gesteld. Dat lees ik niet in het besluit van de Vlaamse Regering. Verrassend is ook dat u een deadline stelt op 14 oktober. U stuurt dus op 9 oktober een brief naar de mensen die een opleiding hebben gevolgd, en zegt dat u een antwoord verwacht tegen 14 oktober. En als het antwoord er niet is, gaat u ervan uit dat die persoon niet meer geïnteresseerd is om voort te werken met uw diensten en neemt u aan dat die persoon helaas afstand neemt van verdere samenwerking.

Die organisaties van veeartsen zijn natuurlijk niet die organisaties die het dierenwelzijn niet genegen zijn. Zij willen dat in elk geval ook onder de aandacht brengen. Zij willen ook die opdrachten opnemen. Maar zij vragen wel een eerlijk overleg alvorens daar eventueel een afspraak kan worden gemaakt.

Minister, hoe komt het dat u vasthoudt aan de deadline van 14 oktober? Waar is die beschreven? Is dat aangegeven in een voorgaande oproep die ik mogelijk heb gemist?

We starten op 1 november 2020 met de opdrachten van die DMO's. Klopt het dat u overweegt om eventueel naast dierenartsen ook bachelors die de opleiding Dierenwelzijn hebben genoten in te schakelen? Doen zij dat dan als zelfstandige dan wel als loontrekkende? Moet daarvoor het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019 worden aangepast?

Bent u bereid om nu nog een overleg te organiseren met de verenigingen van dierenartsen, teneinde tot een goede regeling te komen? Ook die samenwerking wordt het best op een duurzame basis gebouwd.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U weet dat we in de loop der tijd hebben moeten vaststellen dat het controlesysteem, zoals dat tot op heden bestaat, eigenlijk wel wat tekortkomingen en mazen in het net vertoont. Daarom heb ik mij geëngageerd om werk te maken van een sluitend controlesysteem, of alleszins een sluitender systeem. Ik weet niet of we erin gaan slagen om altijd alle mazen van het net te dichten. Ik wil een eigen, Vlaams controlesysteem op poten zetten. We zijn daarin geslaagd. Ik ben blij u te kunnen melden dat wij deze maand zullen starten met de eerste dierenartsen die zullen starten met gerichte controle-inspecties in de Vlaamse slachthuizen. Het gaat om zelfstandige dierenartsen die allemaal slachthuizen toegewezen hebben gekregen, rekening houdend met de afstand ten opzichte van hun woonplaats, en met de slachturen en consultatie-uren. Dat vergde wat puzzelwerk, om het voor iedereen zo efficiënt mogelijk te kunnen organiseren.

Al die dierenartsen hebben in de afgelopen vakantiemaanden een opleiding gevolgd, die, in mijn opdracht, werd georganiseerd door de faculteit Diergeneeskunde van de UGent. Die opleiding bestond uit een module pluimvee en een module hoefdieren, en was specifiek gericht op het welzijn van slachtdieren. De praktische opleiding die was gepland, is als gevolg van de coronatoestanden jammer genoeg niet kunnen doorgaan. Er konden geen slachthuizen worden gevonden die zich konden openstellen voor een grote groep mensen, dat begrijpt u wel.

Maar voor alle duidelijkheid: door hun opleiding als dierenarts hebben de DMO's natuurlijk de basisopleiding inzake dierenwelzijn bij het slachten meegekregen. We trachten bovendien voor de dierenartsen met de minste ervaring in begeleiding te voorzien bij de eerste controles. Dat gebeurt door de eigen inspectiedienst. In een

eerste fase worden de dierenartsen drie uur per slachtdag ingezet. Op grond van de resultaten van die controles kunnen wij een beter beeld te krijgen van de toestand in de verschillende slachthuizen en de mogelijke aandachtspunten. Door die analyse kunnen wij besluiten om hetzij het aantal uren in bepaalde slachthuizen te verhogen of slachthuizen op te nemen in een controleprogramma van vliegende brigades. De eventuele aanpassingen gaan wij invoeren zodra er genoeg gegevens zijn voor die risicoanalyse.

Wat betreft het overleg, kan ik melden dat dit regelmatig plaatsheeft. Daaraan wordt deelgenomen door FEBEV, NVP en VIP van de slachthuissector en de dienst Dierenwelzijn. Daarin is onder meer de werking van de DMO's aan bod gekomen. De slachthuissector werd dus op de hoogte gehouden van de uitrol van deze nieuwe aanpak van het toezicht op de Vlaamse slachthuizen. Voor alle duidelijkheid wil ik erop wijzen dat de DMO's van het FAVV geen maatregelen kunnen opleggen in het kader van dierenwelzijn, omdat ze geen ambtenaren zijn die verbaliserende bevoegdheden hebben, en dat heeft dus niets met het protocol te maken.

De dierenartsensyndicaten, IVDB en VDV, hebben de dierenartsen die de opleiding tot DMO gevolgd hebben na afloop van die opleiding opgeroepen om het contract met de Vlaamse overheid niet te tekenen, in hoofdzaak omdat ze hogere vergoedingen willen. Nochtans was de verloning voorafgaand duidelijk meegedeeld in de vacature waarop de dierenartsen ingetkend hebben. Het standaarduurloon ligt daarin vast en is trouwens 8 procent hoger dan de vergoedingen van de DMO's die voor het FAVV werken. Zij krijgen ook een laptop en een gsm.

Ik heb 14 oktober als deadline gesteld omdat het organisatorisch belangrijk is om te weten wie wil werken en wie niet. Eerst gingen wij uit van 1 oktober. De sollicitaties vonden plaats tussen 1 september en 1 oktober van vorig jaar. We moeten eindelijk toch wel starten; ik kan niet eeuwig blijven wachten. Terecht worden daarover in de commissie vragen gesteld. Vandaar dat ik die deadline van 14 oktober heb vastgelegd. Ook heb ik de dierenartsen in kwestie opgeroepen per brief om in overeenstemming met de gemaakte afspraken te tekenen, gelet op de nood om te kunnen starten. De vergoedingen en verloningen in het contract zijn een overname van de bedragen en principes die goedgekeurd werden door de Vlaamse Regering in het besluit van 24 mei 2019. Dat werd ook zo duidelijk gecommuniceerd, zowel in de vacatures als in het besluit, en aan de syndicaten. Beloftes en afspraken nakomen, vind ik de aangewezen werkwijze.

Ondertussen ondertekenden vijftig dierenartsen het contract en zij worden, zodra ze hun ondertekende contract teruggekregen hebben samen met hun legitimatiebadge, ingezet in de slachthuizen. Eind deze maand zullen wij eindelijk kunnen starten met het systeem en gaan wij kunnen zorgen voor een beter dierenwelzijn in de slachthuizen, met gekwalificeerd personeel.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik hoor heel veel ongerustheid, onduidelijkheid en onzekerheid.

U stelt hier dat er regelmatig overlegmomenten geweest zijn waar de werking werd besproken en dat er al vijftig dierenartsen hebben getekend. Maar uit wat ik hoor bij mijn contacten met heel wat mensen, moet ik concluderen dat toch heel wat dierenartsen ontevreden zijn. U zegt dat de reden onvoldoende verloning zou zijn. Dat is helemaal niet wat ik hoor. Ik hoor klachten over een amateuristische aanpak, over de opleiding, over de duurzaamheid van het project, en over het contract. Ik hoor toch wel andere dingen dan wat u hier verklaart. Wij weten allen dat het huidige controlesysteem heel wat tekortkomingen heeft. De Open Vld-fractie is vragende partij voor meer onaangekondigde controles. Wij vinden aangekondigde controles geen echte controles. Als je echt stappen vooruit wilt zetten voor het

dierenwelzijn, dan moeten er onaangekondigde controles komen voor een goede handhaving. In het regeerakkoord staat daartoe de inzet van een vliegende brigade. Ik kijk uit naar de uitwerking van dát project. Pas dan kunnen wij spreken van een goede handhaving en stappen vooruit voor het dierenwelzijn.

Wat ik hoor, minister, is dat de slachthuizen momenteel niet goed weten waar zij aan toe zijn. Ze worden, naar ik verneem, ook niet gelijk behandeld. Het ene slachthuis krijgt heel veel controles, het andere niet. Ik pleit voor een gelijkheid in behandeling. Wat ik ook verneem, is dat er totaal geen overleg is met het FAVV. Als u tot een goede handhaving wilt komen, is dat toch noodzakelijk. Ik vraag om dat overleg te starten, om tot een goed en toekomstgericht controlesysteem te kunnen komen.

Ik herhaal mijn belangrijkste vraag: wanneer start de vliegende brigade? Dat is immers het sluitstuk van een goede handhaving.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik heb ook een minder positief gevoel bij uw antwoord, minister. U start met te wijzen op de mazen in het net van het controlesysteem. Zoals collega De Vroe pleit ik ook voor onaangekondigde controles en voor een versterking van het controlesysteem. Maar uit uw antwoord leid ik af dat de mazen in het net alleen maar groter geworden zijn. Ik zie u heel verbaasd kijken. U wijst er zelf op dat de DMO's geen verbaliserende bevoegdheid hebben en dat dit niets met het protocol te maken heeft. In het verleden, minister, hadden de DMO's wél een sanctionerende bevoegdheid.

Door de regionalisering is dat weggenomen. Met andere woorden: de DMO's, die permanent op de werkvloer aanwezig zijn tijdens het slachtproces – zonder hen kan er niet geslacht worden – zijn een aantal bevoegdheden kwijtgeraakt. Daarvoor zet u nu Vlaamse dierenartsen in, maar die kunnen niet permanent aanwezig zijn op de werkvloer. Hun aanwezigheid zal eerst beperkt zijn tot enkele uren in een aantal vaste slachthuizen. Als het systeem draaiende is, zult u bekijken op welke manier u de dierenartsen ook vliegend zult kunnen inzetten. Ik stel u dus opnieuw de vraag om in overleg te gaan met het FAVV en met de slachthuissector om tot een meer performant controlesysteem te komen. Een goede samenwerking is onontbeerlijk om tot een beter controlesysteem te komen. Gaat u de samenwerking tussen de DMO's, de Vlaamse dierenartsen en de slachthuissector opnieuw bekijken?

Een tweede vraag betreft de opleiding van de aangestelde dierenartsen. Ik hoor dat de praktische opleiding niet is doorgegaan of niet is kunnen doorgaan. U probeert dat op te vangen door de minder ervaren dierenartsen persoonlijke begeleiding te geven. Ik ben daar toch wat bezorgd over. Een praktische opleiding is echt wel cruciaal voor werk op het terrein. Ik hoop dat u daar voldoende aandacht aan besteedt. Dat is geen theoretische kwestie, maar het gaat om inschattingen en ingrepen op het terrein. Hebben de Vlaamse dierenartsen wel de mogelijkheid om op het terrein in te grijpen of moeten zij ook werken met invulformulieren en rapportering aan de Vlaamse dienst Dierenwelzijn, die dan moet ingrijpen?

Een derde aanvullende vraag gaat over de vijftig dierenartsen die volgens u hebben ondertekend. Uw doelstelling is een honderdtal. U geeft uitleg over verloning en voorwaarden. Ik heb de indruk dat u ze verhoogt en op die manier probeert meer gegadigden aan te trekken. Ik hoop dat daarover geen conflict ontstaat met de mensen van de DMO's en het FAVV. Hebt u daarover ook overleg gepleegd? Dreigt er geen concurrentie te ontstaan? Als u nu aan vijftig geraakt bent: hoe denkt u de overige vijftig te vinden?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): In West-Vlaanderen is er een toepasselijk spreekwoord: 'De hond zou er zijn jongen niet meer in terugvinden.' We komen bijna tot een dergelijke situatie. Vandaar dat overleg heel belangrijk is, zoals de twee vorige collega's ook gesteld hebben. Wij hebben nu een dierenarts die in opdracht van het FAVV ook een aantal taken voor het dierenwelzijn heeft, maar in het kader van het protocol niet kan verbaliseren. Wij hebben een animal welfare officer in ieder slachthuis, die aanwezig is op momenten dat er geslacht wordt. Wij hebben een dierenarts met een specifieke opdracht voor de bewaking van het dierenwelzijn, die ook drie uur aanwezig zal zijn in het slachthuis, onafhankelijk van de grootte van het slachthuis. Wij hebben ook een inspectiedienst Welzijn, met wellicht nog aanvullende opdrachten voor dierenwelzijn.

Minister, wij willen allen een zeer slagkrachtige inspectiedienst. Wij willen efficiënte controles. Maar wij willen geen Mexicaans leger, met allemaal officieren maar geen controleurs op het veld. Maar wij willen ook dat dit alles afgestemd wordt op de behoeftes en de noodwendigheden van de slachthuizen. Het heeft geen zin aan overacting te doen. In kleinere slachthuizen zal de controle ongetwijfeld anders moeten zijn dan in grote. Vandaar dat het systeem zoals het oorspronkelijk was voorgesteld met vliegende brigades waarschijnlijk veel efficiënter zou zijn dan mensen statisch voor drie uur aanwezig te laten zijn in een slachthuis. Als die dierenartsen daar aanwezig zijn, zullen ze niet veel kunnen uitrichten, want alles zal dan wel nauwlettend opgevolgd worden.

Overweegt u ook om andere niveaus of andere gekwalificeerden aan te nemen om als DMO op te treden? Het zullen dan geen dierenartsen zijn, maar je hebt ook dierenartsassistenten, bachelors die een opleiding hebben gehad in het kader van dierenwelzijn of dierenverzorging.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): We zullen het er allemaal wel over eens zijn dat de rol van de dierenartsen in de slachthuizen heel belangrijk is. De DMO's voeren vooral controles uit op de gezondheid van de geslachte dieren. Ze kunnen wel inbreuken vaststellen inzake dierenwelzijn, maar geen actie ondernemen.

Ik wil dan ook oproepen om de controles die dierenartsen in de slachthuizen op het vlak van dierenwelzijn uitvoeren, onaangekondigd te doen. Als deze controles uitsluitend aangekondigd zullen gebeuren, dan zullen de slachthuizen er wel voor zorgen dat ze dan in orde zijn. Door onverwachte controles uit te voeren, zullen de slachthuizen steeds moeten inzetten op een degelijk dierenwelzijnsbeleid. Als ze tegen de lamp lopen, moeten de straffen ook navenant zijn. Een waarschuwing is in dat geval niet voldoende, er moeten dan strenge boetes worden uitgeschreven met eventueel een sluiting als gevolg indien het slachthuis hardleers blijft. Ik ben er dan ook van overtuigd dat onaangekondigde controles zullen leiden tot een zeer goed dierenwelzijnsbeleid.

Zult u inzetten op deze onaangekondigde controles, minister?

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Ik denk dat we er uiteraard van mogen uitgaan dat de DMO's het goed menen met het dierenwelzijn en dat er voldoende dierenartsen bereid zijn om zich effectief in te schakelen in dat performant Vlaams controlesysteem. Als er nog praktische struikelblokken zijn die hen ervan weerhouden om met werkbare aantallen in te tekenen, dan is het een zaak om die weg te werken, in de mate van het mogelijke. Momenteel zijn er vijftig dierenartsen, die de loonvoorwaarden kenden toen ze intekenden.

Ik hoor van de minister dat aan die praktische bezwaren al gewerkt werd. De administratieve ondersteuning voor de DMO's versterken, was zeker een van hun

vragen. Daar is de minister op ingegaan. Er werd ook naar digitale apparatuur gevraagd, en dat is zeker een belangrijke stap voorwaarts. Er spelen momenteel nog vragen rond het voorzien van een vervanger indien de aangestelde DMO verhinderd is. Ik denk dat er ook daar wellicht eenvoudig kan worden bijgestuurd wanneer er zich problemen stellen in de praktijk.

Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat een performant Vlaams controlesysteem in de slachthuizen een stap voorwaarts is. Ik kijk uiteraard uit naar de verdere perfectionering. Vanuit deze commissie werd op 8 juli ook de vraag gesteld om dit systeem snel verder uit te rollen. Dat gebeurt nu ook. Ik begrijp uiteraard ook de vraag naar een evaluatie. Die lijkt me niet onoverkomelijk.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik weet dat niet iedereen dat even leuk vindt, maar die extra controle komt er. We hebben daarover wel degelijk overlegd met het FAVV en de slachthuizensector.

Ik moet ook nog even rechtzetten dat de DMO's nooit verbaliserende bevoegdheden hebben gehad. We hebben daarstraks een discussie gevoerd over de principes van de democratische rechtstaat. Een van die principes is dat alleen ambtenaren kunnen verbaliseren. Als een dierenarts geen ambtenaar is, kan hij niet verbaliseren. Wat dierenartsen wel kunnen doen, is rapporteren aan de ambtenaren die bevoegd zijn voor het dierenwelzijn. Zij kunnen dan wel verbaliseren.

'The proof op the pudding is in the eating.' Er zijn veel bezorgdheden, maar ik moet erkennen dat het in coronatijden absoluut geen makkie is om zo'n omvattend controlesysteem op poten te zetten. We zullen daarmee starten.

We zullen al doende leren. Daarom zeg ik ook dat we in een eerste fase de dierenartsen drie uur per slachtdag inzetten. Op grond van de resultaten van die controles kunnen we een analyse doorvoeren. Dan weten we waar we meer moeten ingrijpen. De heer Dochy zegt dat slachthuizen verschillen, en dat is ook zo. Je zult bij sommige grotere slachthuizen misschien meer moeten controleren dan bij andere kleinere. Het is net de bedoeling dat we ook heel specifiek ingrijpen op plaatsen waar de risico's groter zijn. Dat lijkt mij evident. In het systeem zijn vliegende brigades opgenomen die onaangekondigd controleren. Dat lijkt mij een goed systeem. We zullen al doende leren, maar de basis is gelegd en we kunnen dus van start gaan.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, u antwoordt niet op alle vragen.

Er is echt nog extra overleg nodig met het FAVV en de DMO's. U zegt dat dat overleg is gebeurd, maar dan hamer ik er toch op om er opnieuw een in te plannen. Naar verluidt is er helemaal geen duidelijkheid over de verhouding tussen de Vlaamse DMO's en de dierenartsen van het FAVV. Ik hoor echt dat men dringend nog eens moet samenzitten, dus ik roep u op om dat te doen.

In het controlesysteem zijn er momenteel nog altijd heel veel tekortkomingen. Ik ben blij dat u dat beaamt. U zegt zelf dat de basis is gelegd. Over de vliegende brigades zegt u dat die er zullen komen, maar die zijn voor mij net het allerbelangrijkste. Die onaangekondigde controles moeten zo snel mogelijk worden ingevoerd.

Ik vind dat elk slachthuis moet worden gecontroleerd, maar als een slachthuis effectief overtredingen begaat, moet dat zwaar worden aangepakt. Dat gebeurt nu niet. Ook niet elk slachthuis wordt op dezelfde manier aangepakt en gecontroleerd. Dat bedoelde ik dus met mijn vraag. Daarom wil ik ook opnieuw oproepen om zo

snel als mogelijk werk te maken van de vliegende brigades en de onaangekondigde controles, iets wat we al lang met onze fractie vragen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, u haalt aan dat sommigen het niet fijn zullen vinden dat er extra controle zal zijn. Het gekke is dat ik net het omgekeerde signaal krijg. Men geeft vanuit de slachthuissector zelf aan dat het huidige systeem net voor minder controle zal zorgen en een minder sluitend controlesysteem is dan dat uit het verleden. Dat baart mij toch wat zorgen. Dat moet ons ook tot nadenken stemmen. Blijkbaar zitten er hiaten in, waardoor de controle niet optimaal is en dus beter kan. Ik hoop dat we daarom het gesprek willen aangaan om te kijken hoe het dan beter georganiseerd kan worden. De rol van de DMO's in het controlesysteem was vroeger sterker en efficiënter op het terrein. Daarom wil ik nogmaals oproepen om in overleg te gaan met het FAVV en de slachthuissector. Ik zie dat u lacht, maar ik hoop dat u die opdracht ernstig neemt en in overleg gaat om zo tot een sluitend systeem te komen. In het regeerakkoord zijn de vliegende brigades opgenomen. Die moeten op een zo goed mogelijke manier worden uitgebouwd. U zit momenteel aan vijftig personen. Ik hoop dat we snel tot de vooropgestelde honderd kunnen komen. Er moeten daarnaast ook goede afspraken over de samenwerking tussen de DMO's en de Vlaamse dierenartsen op terrein worden gemaakt. Zo kunnen die controles op de best mogelijke manier worden georganiseerd.

U geeft zelf aan dat de start is gegeven, maar ik denk dat er nog heel wat werk op de plank ligt. Ik hoop dat dat in goed overleg met de sector kan gebeuren, zodat we effectief tot een gedragen sluitend systeem kunnen komen.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, als u zegt dat sommigen niet graag hebben dat er gecontroleerd wordt, dan zal dat waarschijnlijk kloppen. Ik kan u verzekeren dat dat niet voor de sector geldt, want sinds 2015 zijn er toch wel goede gesprekken met de sector geweest. Zo hebben we nog een hoorzitting gehad met de heer Gore van de Federatie van het Belgisch Vlees (FEBEV) en daarin voelde je dat die mensen het serieus meenden en dat ze echt wel vooruitgang wilden maken op het vlak van dierenwelzijn.

Communicatie en overleg zijn inderdaad heel belangrijk. Als u stelt dat er werd overlegd, dan zal dat wel zo zijn. Ik denk echter dat er nood is aan een hogere kwaliteit in het overleg en dat men dat overleg nog even moet hernemen. Men moet ook zeker, zoals mevrouw Joosen al heeft gesuggereerd, nadien evalueren. In een rapport van FEBEV over deze problematiek lees ik dat het gebrek aan daadkracht voortvloeit uit een gebrekkige analyse van de gevolgen van de regionalisering voor de controles langs Vlaamse zijde. Daarmee haalt men eigenlijk de hele situatie aan zoals mevrouw Rombouts die heeft geschetst. Hoe staat het met relatie tussen het FAVV, de DMO's en de Vlaamse inspectie? Laat ons hier geen kakofonie van maken, maar duidelijkheid scheppen. Laat ons vooral inzetten op die vliegende brigades. De sector is op dat vlak ook vragende partij. Ze vragen niet om een statische DMO die drie uur ter plaatse blijft in het slachthuis. Het zou veel efficiënter georganiseerd kunnen worden wanneer men die vliegende brigades inzet.

Wij hopen in elk geval dat de implementatie er zo snel mogelijk komt en dat er snel geëvalueerd en bijgestuurd zal worden, in overleg met de sector, die toch wel goede bedoelingen heeft.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de schadevergoedingen voor de pelsdierhouders naar aanleiding van de beslissing tot uitdoving van de pelsdierhouderij in Vlaanderen

– 3233 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verbod op nertskekerijen

– 3356 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over een versnelde afbouw van nertsenfokkerijen

– 3412 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de versnelde afbouw van nertsenbedrijven bij coronabesmettingen

– 428 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): In 2019 nam het Vlaams Parlement het decreet houdende een verbod op het houden van pelsdieren en op het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding aan. Krachtens deze regeling wordt het houden van pelsdieren vanaf 1 december 2023 verboden op Vlaams grondgebied. Het was een ethische beslissing waarvoor een groeiend maatschappelijk draagvlak was ontstaan. Er werd wel voorzien om de toenmalige zeventien nertsdierenhouders een vergoeding toe te kennen ter compensatie van de stopzetting of reconversie van hun bedrijven. Dat was voor onze fractie toen cruciaal.

Omdat het houden van pelsdieren een nogal typische bedrijfsuitrusting vraagt, zijn de mogelijkheden tot reconversie niet zo evident. Het duurde nog tot mei van dit jaar vooraleer de Vlaamse Regering het besluit tot regeling van de vergoeding bij de bedrijfsstopzetting en bedrijfsreconversie van de pelsdierhouderijen en de eenden- of ganzenhouderijen kon goedkeuren. Hier wordt een cruciale rol toegedicht aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), die in overleg met de sector een vergoeding voor het geleden inkomstenverlies, de directe en indirecte kosten en een sloopvergoeding moet bepalen. In totaal hebt u 10 miljoen euro voorzien om deze factuur met de sector te vereffenen.

Algemeen werd aangenomen dat de berekening van de vergoedingen zou gebeuren op basis van de opbrengsten van de zogenaamde KWIN-boeken 2017-2018 (Kwantitatieve Informatie), waarbij er dus rekening zou gehouden worden met de seizoenen 2013-2014, 2014-2015 en 2015-2016.

Dat is van heel groot belang, aangezien de prijsvorming voor de pelsen in de recente jaren beduidend lager lag dan in de periode daarvoor, die overigens ook al werd gekenmerkt door een lagere prijsvorming tegenover de seizoenen daarvoor.

Voor de sloopregeling werd bepaald dat er in een vergoeding van 40 procent zou worden voorzien, om problemen met Europa over de toekenning van staatssteun

te vermijden. Minister, naar ik verneem, zijn de gesprekken met de sector nog niet afgerond. De VLM zou helaas terugkomen op de afgesproken parameters, waardoor de aan de sector toegekende vergoedingen opmerkelijk lager zouden liggen. Een van de argumenten die worden ingeroepen, is een onderzoek van Wageningen University & Research (WUR) op vraag van de Nederlandse minister van Landbouw om een actualisatie van de in Nederland afgesproken sloopregeling, die was gepland in het kader van de uitdoving van de pelsdierhouderij tegen 2024, maar die nu door de coronaproblemen in de sector versneld wordt doorgevoerd. Evenwel zijn de KWIN-cijfers langlopende gemiddelden van een groot aantal bedrijven, terwijl die van WUR gebaseerd zijn op gegevens van slechts 7 tot 9 van de 144 pelsdierhouderijen die er in totaal nog waren in Nederland.

Minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot het bepalen van de onkostenvergoedingen voor de sluiting en de reconversie? Welk standpunt hebt u ingenomen omtrent die schadevergoedingen voor die sluitingen, of uiteraard ook voor reconversie? Zult u zich houden aan de cijfers van de KWIN-boeken van 2017-2018? Zo ja, wat zijn dan de concrete vergoedingsbedragen voor de inkomstenverliezen? Zo neen, waarom niet, en welke bedragen zullen dan wel worden gehanteerd? Welke regeling zal worden uitgewerkt voor de vergoeding van de restwaarden van de gebouwen en de machines? Zal hiervoor worden gewerkt met een forfaitair bedrag? Zo ja, dan had ik uiteraard ook graag geweten welk bedrag. Hebt u ook al duidelijkheid gegeven aan de pelsdierhouders omtrent het fiscaal regime, met betrekking tot de fiscale behandeling van de vergoedingen die ze ontvangen? Welk regime is van toepassing?

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Minister, ik sluit me aan bij de vraagstelling van collega De Vroe, die ook heel uitgebreid is ingegaan op een aantal detailvragen. Ik had het algemener gesteld. Ik zal het dan ook daarbij houden. Welke aanpassingen zijn er, na de opmerkingen van de Europese Commissie, gemaakt aan het besluit, en hebben die een effect op de uiteindelijke vergoeding die wordt gegeven, of bepaalde fiscale voordelen, zoals mevrouw De Vroe vroeg? Komt de deadline van 2023 in het gedrang?

Dan is er nog de link met corona. Collega Dochy, we hadden in de commissie Landbouw afgesproken dat we daar inderdaad vragen over zouden stellen. Ik neem dus aan dat er ook zal worden geantwoord op de vragen die nu komen, over het verband met eventuele gevallen in Nederland.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Collega Vandenhove, we hadden inderdaad afgesproken om daar nog verder op in te gaan. Dit is misschien het forum om dat te doen.

Ik sluit me natuurlijk heel uitdrukkelijk aan bij de vragen die collega De Vroe heeft gesteld, die heel pertinent zijn en een correcte schets geven van de problematiek waar we nu voor staan. Er is echter een extra element, namelijk corona. In Nederland zijn er veel meer nertsfokkerijen dan in Vlaanderen. Dat zijn er 140, geloof ik, terwijl het hier over 16 of 17 gaat. In Nederland is deze sector zwaar getroffen door coronabesmettingen. Men heeft er extra middelen uitgetrokken om besmette dieren op te ruimen en de leegstand te vergoeden, en in elk geval ook om de stopzettingen van nertshouderijen in Nederland te versnellen. Oorspronkelijk was er daar een hele discussie, zou er in principe geen vergoeding worden betaald, behalve de sloopkosten voor de stallen. Nu heeft men er echter het geweer van schouder veranderd. Wegens corona heeft men nog in extra middelen voorzien om die stopzetting te versnellen. Die komt er eerder dan 2024, zoals oorspronkelijk voorzien in Nederland.

Ook in Duitsland en Denemarken zijn er coronagevallen bij nertshouderijen, net als in de VS en Spanje.

Minister, zijn er ook controles hier in Vlaanderen op eventuele coronapositieve nertshouderijen? Zijn er staalnames geweest? Hoeveel stalen werden er dan genomen en hoeveel waren er positief? Zijn er positieve gevallen geconstateerd? Hebt u een plan uitgewerkt voor het geval dat we hier met positieve gevallen zouden worden geconfronteerd? Hoe zult u dat aanpakken? Moet er dan ook nog een opruiming worden gedaan, met een opruimingsvergoeding? Kan die leegstand in dezen dan worden versneld?

Wat voor mij ook belangrijk is, is dat eventueel van deze gelegenheid zou worden gebruikgemaakt om te accelereren in dit dossier. Als er één minister is in de Vlaamse Regering die in staat is om te accelereren, dan bent u dat wel, gezien wat u allemaal doet in Onderwijs, hoe u zaken kunt doorduwen wanneer u daar volledig achter staat. Ik denk dat het het moment is om wat de nertshouderijen betreft een versnelling hoger te schakelen, om een versnelde overeenkomst met de sector te maken, want die is echt bereid om dat te doen, zoals collega De Vroe ook vermeldde. Ik denk dat we zelfs 2024 niet moeten afwachten, of 30 november 2023, zoals het bij ons is gepland. Dan hebben we tegelijk een beperking van het risico op coronabesmettingen in deze gevoelige sector en meteen ook duidelijkheid voor deze mensen. Het dierenwelzijn zou in uw redenering ook gebaat zijn bij een versnelde stopzetting.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, collega's, ik had deze vraag eerst schriftelijk ingediend, maar aangezien de looptijd al was verstreken, heb ik die laten omzetten in een vraag om uitleg. Die gaat dus ook vooral over de covidbesmettingen die waren vastgesteld in de Nederlandse nertsbedrijven. Het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) heeft tot begin september in België geen controles uitgevoerd in onze nertsbedrijven, terwijl het toch wel duidelijk was dat deze dieren zeer gevoelig zijn voor COVID-19. Pas in de loop van september werd beslist om monsters te laten nemen en analyses te laten uitvoeren door Sciensano.

In Nederland heeft minister Schouten dan ook bekendgemaakt dat het op 21 maart 2021 waarschijnlijk gedaan zal zijn met de nertshouderijen daar. Op die dag zouden alle stallen met nertsenkooien van zo'n 120 bedrijven leeg moeten zijn. Dat is 3 jaar vroeger dan eigenlijk de bedoeling was. Die vervroegde beëindiging is eigenlijk het gevolg van de uitbraak van het coronavirus in veel van deze bedrijven.

Minister, ik heb hierover dan ook enkele bijkomende vragen. Hebt u, nadat er in Nederland besmettingen werden vastgesteld bij de nertsen, er bij het FAVV op aangedrongen om ook in Vlaanderen testen te laten uitvoeren? Zo ja, wanneer is dat gebeurd, en zo neen, waarop hebt u daar niet op aangedrongen? Zult u het voorbeeld van Nederland volgen, dat, als er in de nertsbedrijven een besmetting wordt vastgesteld, die volledig zal laten ruimen, en het bedrijf dan ook meteen zijn activiteiten niet meer zal mogen voortzetten? Als blijkt dat er veel besmettingen zijn in Vlaanderen, zult u dan ook het initiatief nemen om de nertsbedrijven vervroegd te laten sluiten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat de vragen over corona betreft: voor alle duidelijkheid, diergezondheid en de sanitaire aspecten zijn geen Vlaamse bevoegdheid. Dat is federale bevoegdheid en zit dus ook bij het FAVV, dat de controles ter zake doet. Daar hebben wij dus zelfs noch de instrumenten, noch de mogelijkheden toe.

Wat de vrees betreft dat Nederlandse bedrijven zouden komen afzakken naar Vlaanderen: voor alle duidelijkheid, er is een verbod. Er kunnen dus geen nieuwe pelsdierenbedrijven meer worden opgericht in Vlaanderen, en dat is ook goed.

In ons uitvoeringsbesluit van 15 mei van dit jaar hebben we de procedure bij de landcommissie geregeld, net als de berekening van de vergoeding door die landcommissie. De totale vergoeding in geval van bedrijfsstopzetting enerzijds en bedrijfsreconversie anderzijds bestaat uit verschillende onderdelen, met toch duidelijke vergoedingsregels, denk ik.

Zo moet de vergoeding voor het verlies van gebruik van de onroerende goederen en de vergoeding voor het inkomensverlies volgens het uitvoeringsbesluit worden berekend conform de vergoedingsregels die gelden voor onteigening ten algemene nutte. We hebben dus eigenlijk gebruikgemaakt van een bestaand instrumentarium in het kader van de onteigening.

Verder bedragen de sloopvergoeding en de reconversievergoeding maximaal 40 procent van de investeringskosten. Op basis van deze duidelijke regels opgenomen in het besluit zal de landcommissie, en niet de VLM, voor alle duidelijkheid, een beslissing nemen over de uit te keren vergoedingen. De pelsdierhouders kunnen nu al een aanvraag indienen bij de voor hun provincie bevoegde landcommissie. Die aanvraagformulieren zijn ter beschikking op de website van de VLM, maar ik denk dat men er ondertussen afdoende van op de hoogte is.

De vergoedingsregels zoals opgenomen in het uitvoeringsbesluit moeten worden gevolgd. Het zijn duidelijke regels, waaraan de landcommissies wel praktische invulling moeten geven. Afspraken omtrent de berekening van vergoedingen moeten we dus niet meer maken. Er is ook niet teruggekomen op afspraken door de VLM of door de landcommissies. Er is wel ingegaan op de vraag van de sector om een forfaitaire benadering te bekijken op basis van die Nederlandse KWIN-boeken. Die forfaitaire vergoeding moet natuurlijk aansluiten bij de vergoedingsregels zoals vervat in het besluit.

Volgens de vergoedingsregels van onteigening, zoals opgevat in het besluit, moet er worden gekeken naar de resultaten uit de boekhouding van de laatste drie jaar voorafgaand aan het indienen van een aanvraag voor vergoeding. De resultaten dienen dus bij voorkeur uit de individuele boekhoudingen te worden gehaald, maar de ervaring leert dat dat niet altijd zo eenvoudig is, waardoor er soms moet worden teruggegrepen naar forfaitaire vergoedingen als dat inkomensverlies eigenlijk niet zo eenduidig uit de boekhouding kan worden afgeleid. Dat is dus een soort back-upregeling. Die is goed, denk ik, maar dat betekent dat de landcommissies gebruik kunnen maken van de forfaitaire kengetallen uit die Nederlandse KWIN-boeken. Elke pelsdierhouder kan echter beslissen om zijn inkomensverlies op basis van zijn boekhouding en fiscale aangifte te onderbouwen. Men moet dus niet gebruikmaken van forfaitaire kengetallen. Ik denk dat dat een goed systeem is: de beide opties zijn open.

De vergoeding voor inkomensverlies is, zoals ik al zei, maar één component binnen de totale vergoeding. Daarnaast is er nog een vergoeding voor sloop, overige directe en indirecte kosten en een vergoeding voor het verlies van het gebruik van de onroerende goederen, waaronder het verlies van het gebruik van gebouwen en materiaal. Dat laatste is een vergoeding voor gebouwen en materiaal die door de stopzetting of door de reconversie niet meer kunnen renderen of niet meer ten volle kunnen renderen. Die vergoeding wordt berekend door het verschil te nemen tussen de huidige waarde van de gebouwen en het materiaal en de restwaarde van de gebouwen en het materiaal na het stopzetten van het gebruik als stal voor nertsen. Men gaat ook ter plaatse om de staat van gebouwen en materiaal te kunnen beoordelen en er een waarde op te kunnen klevende.

Ik moet ook benadrukken dat de landcommissies volgens het Landinrichtingsdecreet hun taken volledig onafhankelijk vervullen en buiten het besluit, zoals dat is vastgelegd, dus van geen enkele instantie instructies of bevelen te ontvangen hebben, laat staan van uw nederige en bescheiden dienaar. Welke KWIN-boeken worden gebruikt door de landcommissies, is dus ook hun keuze.

Wat de fiscale behandeling van de vergoedingen betreft: het is aan FOD Financiën om wat duidelijkheid te geven over het fiscaal regime.

Er werden geen aanpassingen gedaan aan het besluit. De deadline van 2023 komt niet in het gedrang. Pelsdierhouders hebben natuurlijk wel de keuze. Ze kunnen zelf kiezen wanneer ze de procedure starten. Ze kunnen nu al een aanvraag indienen bij de landcommissie. Ik ben blij u te kunnen melden dat de eerste aanvraag binnen is. Eindelijk kunnen we werk maken van die uitdoving, volgens het decreet dat is goedgekeurd over de stopzetting van de pelsdierhouderij in Vlaanderen. Die uitdoving is dus gestart.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, we hebben in 2019 inderdaad een belangrijke beslissing genomen om te stoppen met het kweken van dieren met een grote pels in Vlaanderen. Dat is een belangrijke beslissing geweest. Het is vooral misschien een ethische beslissing geweest. Die intentie hebben we uiteraard volledig onderschreven mits er een deftige vergoeding voor de betrokken bedrijven zou worden uitgekeerd.

Dat is meer dan logisch. Het gaat ook dikwijls over familiale bedrijven, en als die bedrijven moeten stoppen door een keuze die we maken, is het logisch dat ze ook op een correcte manier vergoed worden. Het principe was ook, in het kader van stappen vooruit op het vlak van dierenwelzijn, dat hoe sneller men stopt, hoe meer men ook zou krijgen.

Ondertussen is er al wat tijd verstreken. Er zijn ook ondertussen ook al wat zaken gebeurd. Wat ik verneem, is dat de pelsdierhouderijen nog altijd niet weten waar ze aan toe zijn. Ik heb vernomen, minister, dat er vorige week een overleg is geweest met het kabinet en de pelsdierhouders, maar dat die mensen daar toch wat ontnuchterd zijn buitengekomen. Ze wensen natuurlijk gewoon een correcte vergoeding, en dat gesprek is – naar wat ik heb vernomen – toch niet goed verlopen. Het is belangrijk, zeker als we willen dat ze zo snel mogelijk stoppen, dat er goed overleg en duidelijkheid is en dat de mensen weten waar ze staan en welke vergoeding ze zouden krijgen. Daar is nu toch heel wat onduidelijkheid over gerezen.

Ik ben blij om hier daarnet te horen dat er niet is teruggekomen op afspraken en dat de timing van 2023, zoals u daarnet hebt gesteld, niet in het gedrang komt en dat effectief werk wordt gemaakt van die uitdoving. Ik kan alleen maar vaststellen dat ik bij de pelsdierhouders hoor dat er nog altijd heel veel onduidelijkheid is, dat men nog altijd geen duidelijkheid over die vergoeding heeft. U bent heel blij. U zegt: halleluja, er is een aanvraag binnen en we maken nu effectief werk van die uitdoving. Maar er zijn er natuurlijk zes- of zeventien waar we nog werk van moeten maken. Het is bijna 2021. Er is dus nog heel wat werk aan de winkel. Ik verneem dat toch, minister.

Mijn vraag is heel eenvoudig: wanneer gaat men op een ernstige manier met de sector rond de tafel zitten en een regeling uitdokteren die volgens de geest van de afspraken is, zodat deze bedrijven zo snel mogelijk met een correcte vergoeding hun bedrijf kunnen stopzetten? Ik heb het gevoel dat er spelletjes worden gespeeld. Daar is het dierenwelzijn totaal niet bij gebaat. Vandaar mijn oproep om echt met de sector grondig rond de tafel te gaan zitten om die deftige vergoeding,

zoals initieel werd gesteld, met die mensen te bespreken en op in het kader van dierenwelzijn snel stappen vooruit te zetten zodat die bedrijven kunnen stoppen.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp-a): Dank voor uw uitgebreid antwoord, minister. Ik wil ook aansluitend blijven aandringen op een concrete timing en ook op informatie voor de sector.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, het klopt dat de bevoegdheid bij de landcommissie ligt volgens het Landinrichtingsdecreet. U zegt dat er een dossier binnen is. Ik denk dat er enige verwarring is, want er is een dossier dat getroffen is door de instandhoudingsdoelstelling Programmatische Aanpak Stikstof (IHD-PAS), en in dat kader is dat dossier al ingediend. Maar in het kader van de stopzettingszettingenregeling voor de nertsenhouderij zijn er bij mijn weten nog geen dossiers ingediend, maar dat zou wel heel snel kunnen komen. Dat is iets anders. Het is het moment voor u om daar toch nog eens op aan te dringen.

En u bent een beetje bescheiden over uw invloed. U zegt: wat zou men bij de landcommissie gaan luisteren naar uw nederige dienaar? Die bescheidenheid is u meestal wel een beetje vreemd. Ik begrijp wel dat ze u hier goed van pas komt. Ik wil gewoon maar vragen, minister, om toch een beetje aan te dringen vanuit uw positie. Er is een dubbele opdracht of een dubbele regeling: één, de eerlijke vergoeding die beloofd is en die er moet komen en twee, het nieuwe verhaal dat toch een extra dimensie heeft, namelijk het coronaverhaal en het risico van nertsenkweek in de coronaproblematiek.

Ik denk dat we die problematiek niet aan ons mogen laten voorbijgaan, nu we dat kunnen. Het zou lastig zijn mochten de nertsenhouders nu opnieuw starten, want het is nu wel het moment om de beslissing te nemen om al dan niet volgend jaar nog een extra ronde nertsen te kweken. De duur van het kweken en het opfokken is ongeveer een cyclus van een jaar. Normaal moet men nu beslissen in welke mate de teven effectief nog bevrucht worden om bij wijze van spreken nieuwe jongen te kweken, die dan eind volgend jaar geslacht worden voor de vacht. De komende weken zijn het moment waarop de nertsenhouders moeten beslissen om die ronde al dan niet te beginnen.

Eigenlijk gaat het een beetje tegen de economische redenering in. Gezien het feit dat er in Nederland zoveel nertsenhouderijen stoppen door corona, zijn de pronostieken in het kader van de prijsvorming voor 2021 vrij goed. Dat betekent dat er misschien zelfs een stimulans of een extra overweging is om toch nog het risico te nemen en een extra ronde te starten. Ik denk dat we dat niet willen. De sectorfederatie wil dat ook niet en zegt: laten we maar die stopzetting doen, maar laten we zo snel mogelijk een goede afspraak maken, zoals u zelf hebt gezegd, op basis van die KWIN-cijfers. Dat is een goede basis.

Ik zou graag willen dat u, minister, vanuit die dubbele optiek aandringt bij de landcommissie, bij de VLM, die daar ook bij betrokken is en bij uw collega Demir, die bevoegd is in het kader van deze administratie om versneld een overeenkomst te maken met de nertsenhouders, zodat hun dossiers in de komende weken massaal kunnen worden ingediend en vlot kunnen worden afgehandeld.

Mijn ervaringen met de procedures bij de landcommissie in het kader van IHD-PAS – want dat zijn dezelfde procedures die daar gevoerd worden voor sectoren die vrij goed gekend zijn, laten we maar zeggen: rundvee, varkens en pluimvee, waar heel veel cijfers over zijn – leert dat het heel traag vooruitgaat wegens discussies. Ook in het kader van het decreet en het besluit is er in een procedure voorzien, maar

er kan een carrousel opgezet worden die nodeloos tot verlenging leidt. Ik herhaal nogmaals: nu is het moment, de komende twee weken, waarin de nertsenhouders de beslissing zullen nemen of ze al dan niet volgend jaar een ronde nertsen kweken. Het zou goed zijn dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt zodat ze kunnen zeggen dat ze er versneld mee stoppen en in 2021 ook geen dieren meer kweken.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, u hebt natuurlijk gelijk dat het FAVV gaat over de coronatesten in de nertsenbedrijven en dat het een federale bevoegdheid is. Maar ik ga er toch ook wel van uit dat u, in het belang van die nertsen en van het dierenwelzijn dat ermee gepaard gaat, toch wel degelijk overleg pleegt met het FAVV. Als u laat weten dat de testen in die bedrijven positief zijn, waardoor er overgegaan wordt tot ruiming van de kooien, dan denk ik dat u als minister van Dierenwelzijn een beslissing kunt nemen om vroegtijdig over te gaan tot het stopzetten van die activiteiten. Mijn vraag is of u bereid bent om over te gaan tot het vroegtijdig sluiten van die besmette bedrijven. Of laat u ze opnieuw opstarten en de activiteit voortzetten tot 2023?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mevrouw Sterckx, ik heb u al proberen diets te maken dat de sanitaire aspecten, de volksgezondheid- en de dierengezondheidsaspecten een federale materie zijn, en u kunt daar de vragen daarover in concreto stellen.

Maar ik denk dat we in de schoot van de Vlaamse Regering een goede regeling hebben uitgewerkt, die correct is en die zelfs – dat mag ik toch zeggen – royaal is, beter dan in Nederland alleszins, dus hoger dan in Nederland.

Ik krijg net bericht dat, in antwoord nog op de vragen van mevrouw Sterckx, ik vanuit het FAVV en ook vanuit de sector melding heb gekregen over besmettingen. Waar u het had over ruiming, ik denk dat u dat verwacht met Nederland. Ik weet niet of u het hebt over ruiming of over heropstarten, dat is volgens mijn informatie die ik heb ontvangen van het FAVV en van de sector, dus niet het geval. Dat wou ik nog zeggen.

Ik denk dat we in Vlaanderen en in de schoot van de Vlaamse Regering een goede regeling hebben uitgewerkt: een meer dan correcte vergoeding, want hoger dan de Nederlandse. We hebben toch ook in een serieus bedrag van 10 miljoen euro voorzien. We hebben de sector meermaals gezien, dus inderdaad ook vorige week, en dat was een goede meeting met het kabinet. Alle lijnen liggen open. We hebben een heel directe lijn.

Het is natuurlijk wel zo dat de landcommissie een cruciale rol speelt in de beoordeling van elk dossier. Volgens het Landinrichtingsdecreet heeft ze die bevoegdheid. We hebben daar ook niets aan veranderd. Dat was zo, dat is zo en dat blijft zo.

Mijnheer Dochy, ik kan u wel degelijk bevestigen dat het ingediende dossier niet over IHD-PAS gaat, maar er is wel degelijk een dossier ingediend en zelfs meer. Het ingediende dossier maakt geen gebruik van de forfaitaire rekening, dus van de KWIN-boeken, maar gebeurt op basis van de eigen boekhouding. Ik weet niet wat de landcommissie ter zake zal beslissen, maar ik kan u met vreugde bevestigen dat we echt gestart zijn en dat het eerste dossier is ingediend. Er is tijd tot 2023, voor alle duidelijkheid.

Er is nog eens een vraag gesteld over de timing. Maar die timing is toch wel duidelijk. Er is een duidelijk besluit. De voorwaarden liggen vast. De landcommissie beoordeelt en de timing ligt duidelijk vast: tegen 30 november 2023 moet het laatste bedrijf gesloten zijn. Hopelijk is dat vroeger. Men heeft er ook baat bij om

dat vroeger te doen, maar het is vanzelfsprekend wel – daarvoor hebben we gekozen – de vrije keuze van elk bedrijf.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): We zullen het dossier natuurlijk van dichtbij opvolgen, minister. We vragen gewoon een ernstige aanpak van dit dossier. Het is goed dat er een bevestigd ingediend dossier is om te stoppen, maar er zijn er nog een zestiental te gaan, dus we rekenen op een ernstige manier om met die mensen in overleg te gaan en we vragen dat er een deftige vergoeding wordt overeengekomen om aan die mensen uit te keren.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Ik dank u voor het antwoord. We komen er ongetwijfeld op terug.

Bart Dochy (CD&V): Minister, ik ben blij dat er een dossier ingediend is. Dat is nieuws voor mij. Ik had de nertsenhouders vorige week ook opgeroepen om dat te doen, maar het is natuurlijk evident dat het niet volgens het forfait is aangezien dat forfait er vandaag nog niet is. Maar onze oproep blijft om een goed forfait te maken, waardoor de landcommissie ontlast wordt van bijkomende taken. Een onderhandeling met de volledige sector kan een oplossing geven voor alle komende dossiers. Als men ervan overtuigd is dat men dat beter doet op basis van een aantal ingediende dossiers, dan zal men waarschijnlijk heel snel ook die dossiers krijgen.

Ik hoop dat er een goede afspraak kan worden gemaakt want het is een specifieke sector, met mensen die die pelzen invriezen en gedurende jaren bewaren. Het is zeer moeilijk om daar bedrijfsgewijs kwalitatief of kwantitatief een beoordeling te maken. Daarom zijn in dezen de cijfers toch wel heel belangrijk.

Ik hoop dat alles goed komt en volg dit samen met mijn collega's verder op.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, ik sprak over het ruimen van die kooien naar aanleiding van de vraag of er al dan niet een besmetting zou zijn geweest in de nertsenbedrijven. Ik ben dus wel blij dat wij in deze commissie de bevestiging hebben gekregen van het FAVV dat er geen besmettingen zijn vastgesteld in de nertsenbedrijven. Dat geeft aan dat u een goed contact hebt met het FAVV.

We zullen dit dossier blijven opvolgen, zodat de nertsenbedrijven in 2023 zeker gesloten zullen zijn. We zouden het natuurlijk zeer leuk vinden indien er nertsenbedrijven vroeger zouden sluiten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn – 3351 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn – 3446 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Alessia Claes aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn – 3471 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn is een van de belangrijke speerpunten uit uw beleidsbrief Dierenwelzijn voor de periode 2019 tot 2024. We zitten natuurlijk nog met de wetgeving van 1986. Er zijn een aantal aanpassingen en diverse regelingen tussengekomen. Het is uw ambitie om die codex op te stellen in functie van de helderheid voor de gebruikers. We kunnen dat alleen maar toejuichen.

Minister, wat is het stappenplan om tot deze vernieuwde Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn te komen? Welke stappen werden reeds ondernomen en wanneer denkt u deze nieuwe Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn te kunnen voorstellen? Wie wordt er in de voorbereiding van de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn betrokken? Hoe zal de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn worden betrokken?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Gelet op de grote maatschappelijke impact van deze codex, ligt het in de logica der dingen dat alle betrokken stakeholders zouden worden betrokken bij de opmaak ervan. De Raad voor Dierenwelzijn bevat heel wat stakeholders, bijvoorbeeld de dierentransporteurs en de slachthuizen. Anderen zitten daar niet in. Het is dus belangrijk om een breed draagvlak te krijgen en om zoveel mogelijk mensen daarbij te betrekken. Dat zou nuttig zijn voor een goede opmaak van de codex.

Wat is de actuele stand van zaken van de codex? Welke acties werden al ondernomen voor de opmaak ervan? Welke acties zijn in uitvoering? Volgens welk plan van aanpak zal de codex worden aangepakt in een regie van de dienst Dierenwelzijn? Werd reeds een oplijsting gemaakt door de dienst Dierenwelzijn met een overzicht van de sterke en minder sterke punten van de huidige Dierenwelzijnswet? Welke buitenlandse dierenwelzijnsregels zullen worden geconsulteerd?

Zult u bij het opstellen van de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn overleg plegen met alle stakeholders uit de hele relevante voedingsketen, inclusief de schakels die niet vertegenwoordigd zijn in de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, zoals de transportsector en de slachthuizen? Het is evident dat de dierenrechtenorganisatie er ook bij is. Hoe ziet u de concrete rol van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn bij het opstellen van de codex? Wanneer zal het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn gevraagd worden?

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Minister, de huidige Dierenwelzijnswet dateert van 1986. In de voorbije jaren is er heel wat veranderd door toedoen van veranderende inzichten en verwachtingen op het vlak van dierenwelzijn. Daardoor is het nu geen samenhangend geheel. Daarom stel ik deze vraag. Het is de bedoeling om er verandering en waar nodig verbetering in aan te brengen, voor een diervriendelijker beleid.

Ik besef dat dit een enorme uitdaging zal zijn. Dat gaat ook heel technisch worden, maar het is tegelijkertijd ook een opportuniteit. Vorig jaar gaf u tijdens de bespreking van de beleidsnota aan dat dit een van de grootste uitdagingen zal zijn voor deze legislatuur.

Hoe zal de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn worden uitgewerkt? Wat is de huidige stand van zaken? Wat zijn het plan van aanpak en de vooropgestelde timing?

Welke actoren worden betrokken bij het uitschrijven van deze codex?

Welke opportuniteiten ziet u bij het uitwerken van een Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn? Worden er nieuwe elementen aan toegevoegd?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is mijn bedoeling om de Dierenwelzijnswet, die ondertussen 35 jaar oud is, te herschrijven. Dat houdt in dat er aanvullingen zullen worden aangebracht, maar ook herformuleringen, en mogelijk hier en daar een schrapping van bepalingen die voorbijgestreefd zijn. Er worden bijvoorbeeld, als het gaat over de hond als trek- en lastdier, vreemde bewoordingen gebruikt. Er wordt verwezen naar de melkkar. Dat ligt toch al enige tijd achter ons.

Ik vraag in de eerste plaats de input van mijn dienst Dierenwelzijn, die dagelijks met die wet aan de slag gaat. Ook in functie van praktische problemen die zich stellen bij de uitrol op het terrein en in de beoordeling van toestanden in de omgang van de mensen met hun dieren. De dienst Dierenwelzijn heeft ook nog eens op grond van de contacten – en we hebben daar een netwerk met andere dierenwelzijnsadministraties in binnen- en buitenland – toch nog wat expertise die kan worden ingebracht en suggesties die kunnen worden gedaan. Nu neemt men de wetgeving door van een aantal landen die op dat vlak hoog staan aangeschreven. Dan kijken we vooral naar Noord-Europa: Zweden, Denemarken, Duitsland en Ierland. Daarnaast zijn er ook Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Australië. Ook Zwitserland heeft misschien goede regelgevingen, en Noorwegen en tot slot ook Oostenrijk. Dat is een vrij ruime bron van inspiratie.

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn heeft aangegeven dat ik zal worden betrokken. Ook dierenrechtenorganisatie GAIA heeft voorstellen bezorgd. Ik treed ook in overleg met stakeholders uit de landbouwsector: het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) en Boerenbond.

De Dierenwelzijnswet is federaal uitgewerkt als een kaderwet die wordt uitgevoerd met uitvoeringsbesluiten. Die filosofie wil ik natuurlijk behouden bij het uitschrijven van de codex. Dat houdt in dat de algemene lijnen in de codex zullen staan. De details van de dierenwelzijnsregels kan ik in de besluiten opnemen. Dat is een gebruikelijke ratio. Het staat sowieso alle belangenorganisaties vrij om hun bezorgdheden en wensen kenbaar te maken. We bekijken natuurlijk alle suggesties. Eenmaal de inventarisatie, die momenteel lopende is, afgerond is, en alle consultaties gebeurd en verwerkt zijn, wordt gestart met de effectieve uitwerking in het voorjaar van 2021, om dan hopelijk bij u terecht te komen, bij het allerhoogste gezag, zodat we daar een gedegen discussie aan kunnen wijden.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, ik heb goed proberen te luisteren. Uw formulering was nogal voorzichtig. Ik meen dat u gezegd hebt dat de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn heeft aangegeven te willen betrokken worden. Bedoelt u daarmee dat de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn tot vandaag nog niet betrokken is? U zegt dat alle actoren input kunnen geven. Zijn zij bevraagd? Of is dat nu een oproep tot alle actoren die zich geroepen voelen om input te geven? Dan hebben we het over de dierentransporteurs, de landbouworganisaties, de dierenwelzijnsorganisaties. Ik meen toch dat GAIA reeds betrokken zal zijn? Kunnen de anderen die betrokken willen worden, van de oproep van vandaag gebruikmaken om hun grieven en ideeën aan u over te maken en daarover eventueel met u in overleg te treden?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Ik had dezelfde vragen als collega Dochy, ik ga ze dus niet herhalen. De voorzichtigheid in de bewoordingen van de minister was mij ook niet onmiddellijk duidelijk. Ik stelde al in het begin dat ik het belangrijk vind dat er een breed draagvlak is, dat alle stakeholders worden betrokken bij de opmaak van die codex. Ik heb ook gehoord dat de betrokken actoren worden opgeroepen om input te bezorgen. Ik heb gehoord dat de belangrijkste dierenbeschermingsvereniging, GAIA, ook al zelf voorstellen heeft overgemaakt. Minister, ik vraag mij ook wel af op welke manier men verder zal worden geconsulteerd. Zult u aan GAIA vragen stellen en een onderzoeksopdracht geven? Zult u zelf de transportsector en de slachthuizen consulteren? Hoe gaat u dat aanpakken? Het is belangrijk om dat in een grondige dialoog te laten gebeuren, om dat tot een zeer goed einde te volbrengen. Ik kijk dus uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Ik ben blij dat er beweging is in dit dossier. Het zal zeker geen gemakkelijke oefening zijn. Het vraagt veel overleg, betrokkenheid en studiewerk om tot een sluitend kader te komen. Een van mijn vragen ging zijn of er ook, over de grenzen heen, naar het buitenland wordt gekeken. Dierenwelzijn stopt niet aan de grens met Vlaanderen. Ik ben blij, minister, dat u bereid bent om te kijken naar goede voorbeelden uit het buitenland. U sprak over Zweden, Nederland en Noorwegen. Zelfs aan Vlaamse kant wordt er inspiratie gehaald. U spreekt ook met verschillende partners met expertise. Ik begrijp ook dat u niet iedereen bij deze oefening kunt betrekken. Maar het is wel positief dat u openstaat voor voorstellen.

Ik hoor uit uw antwoord dat er heel veel inspiratie is uit het buitenland en dat heel veel Europese landen ook bezig zijn met dierenwelzijn. Zodra deze oefening klaar is, kunnen we Dierenwelzijn misschien internationaler bespreken en aankaarten. U had het daar al over in dit Vlaams Parlement en ook in de pers. Zal u in de toekomst initiatieven nemen op Europees vlak om tot een meer geharmoniseerde regelgeving rond dierenwelzijn te komen?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik sluit mij bij deze vraag aan, ook in opvolging van de vraag die ik heb gesteld bij de bespreking van de beleidsnota. Minister, toen werd gesteld dat als we een codex rond dierenwelzijn willen maken, het erop lijkt dat we de bestaande regelgeving in een modern kleedje proberen te steken en vooral alles ook bij elkaar te brengen, zodat niet alles versnipperd of verdeeld zit. Dat is meestal de bedoeling van een codex. U antwoordde toen dat dat duidelijk de bedoeling was. Maar ik verneem nu dat u ook naar het buitenland kijkt. Het is op zich natuurlijk positief om daar inspiratie te halen. Maar vervolgens verwacht u ook input van diverse partners. Ik sluit mij aan bij de vraag van de collega's, om zeker duidelijk te maken aan de partners wat u daar precies verwacht. Maar het doet mij denken dat u veel ruimer wilt gaan dan enkel het samenbrengen van bestaande regelgevingen en de modernisering ervan.

Klopt mijn aanvoelen op dat vlak? Wilt u dus ruimer gaan dan alleen het samenbrengen van bestaande regelgeving?

Mijn tweede aanvullende vraag gaat over uw timing. U wenst eerst een inventaris te maken, die u in het voorjaar van 2021 zult afronden en die u daarna in regelgeving zult omzetten. Begrijp ik dat goed? Kunnen wij die inventaris krijgen en wordt die ook gedeeld met partners? Voor uw belangrijke opdracht kan het voor ons en voor de partners waarvan u input verwacht, nuttig zijn daarover te beschikken om u de juiste advisering te kunnen geven. Kunnen wij dus als parlement beschikken over die inventarisatie en kunnen partners dat ook?

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Ik wil mij ook aansluiten bij de vraagstellers. Wallonië heeft al een Waalse codex voor dierenwelzijn. Wij kunnen als Vlaanderen niet achterblijven. Onze huidige wetgeving is te versnipperd en onsamenhangend. Dat brengt onduidelijkheid en verwarring met zich mee. Wij kijken met zijn allen uit naar de Vlaamse codex. Voor het dierenwelzijn zal hij heel belangrijk zijn. Ik heb daarbij dezelfde vraag als collega Rombouts: kunnen wij beschikken over de inventaris waarover u sprak? Klopt het dat er in de loop van 2021 al een eerste overleg zal zijn in deze commissie?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Zoals ik al heb gezegd, is de doelstelling: aanvullen, herformuleren, mogelijk schrappen van voorbijgestreefde bepalingen. We zitten nog in de voorbereidende fase. De cel beleid is de basis aan het leggen om gewoon het gesprek te kunnen aangaan. Het staat iedereen vrij om al input te geven. Er komt in elk geval inspraak. Maar nu, 'first things first', zitten wij in de voorbereidende fase. De start van de effectieve uitwerking is voor het voorjaar van volgend jaar.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Ik kan het niet laten, mevrouw Sterckx: het is mooi dat Vlaams Belang het niet kan laten een voorbeeld te nemen aan Wallonië in het kader van de wetgeving voor dierenwelzijn.

Minister, dank u voor uw duidelijkheid. Wij vernemen dat de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn tot vandaag nog niet betrokken is en dat er ook nog geen uitnodiging is gestuurd naar de actoren in de sector. U zegt daar open voor te staan. Ik doe dus een oproep aan alle actoren die zich betrokken voelen, om input te geven en overleg te vragen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Ik kijk uit naar het resultaat en ik wens de minister alvast veel succes.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de georganiseerde 'agribashing' en de bescherming van het dierenwelzijn
– 3411 (2019-2020)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Agribashing neemt toe. Ik bedoel het verstoren van de rust in stallen, het maken van filmopnames, waarbij zaken uit de context getrokken worden. Dat wil ik hier even aankaarten. Het is een fenomeen dat de jongste jaren toegenomen is en waartegen wettelijk niets wordt gedaan. Agribashing kan economische schade veroorzaken aan de exploitanten van de ondernemingen. Maar het kan ook extra risico's met zich meebrengen voor het dierenwelzijn. Herinner u de inbraak in de foiegraskwekerij in Bekegem, waar honderden eenden overleden zijn door de stress als gevolg van het ongecontroleerd binnenvallen in de kwekerij.

Als we diverse wetgevingen consulteren, moeten we concluderen dat er heel veel onduidelijkheid is. Wie doet welke handhaving, waar komt de politie tussenbeide en wat is de taak van het lokale bestuur bij dergelijk manifestaties? In een nota over de evaluatie van de interne werking en het toezicht op dierenwelzijn in de Vlaamse slachthuizen heeft de Belgische Federatie voor Vlees (FEBEV) de problematiek eveneens aangekaart en erop gewezen dat ook de privacy in het spel is. Waarom krijgt men een vrijgeleide om dergelijke aanvallen voor te bereiden? Waarom stelt niemand deze beelden in vraag? Waarom geven deze beelden de realiteit niet weer?

In Frankrijk daarentegen werd er een conventie afgesloten tussen verschillende partijen waarbij deze aanvallen geregistreerd en gemonitord worden. Het wordt een tool waarbij ingegrepen kan worden waar nodig. Ook wordt gecommuniceerd met een rechtzetting wanneer beelden duidelijk fout zijn. Andere landen hebben gelijkaardige initiatieven lopen.

Daarom heb ik volgende vragen, minister. Werd u al op de hoogte gesteld van het verslag van FEBEV en wat is het actieplan om de uitdagingen die daar beschreven zijn aan te pakken? Welke maatregelen zullen in de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn opgenomen worden om agribashing onmogelijk te maken en toch de nodige aandacht voor het dierenwelzijn te behouden? Hebt u al initiatief genomen om de diverse ngo's en de stakeholders uit de landbouw en visserij samen te brengen om een afsprakenkader op te stellen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik ben niet geïnformeerd van dat verslag van FEBEV en heb er geen kennis van. Ook mijn diensten zijn hiervan niet ingelicht, ondanks het feit dat ze geregeld overleggen met FEBEV.

Daarom ook vermoed ik dat de initiatiefnemers met hun rapport naar de minister van Landbouw zijn gestapt. Dat lijkt mij de logica zelve. Het opstellen van een actieplan om agribashing tegen te gaan, past immers beter in haar bevoegdheden dan bij de bevoegdheid voor het dierenwelzijn. Ik denk dat ze daar aan het correcte adres zijn.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Ik wil er wel op wijzen dat door die agribashing er soms ook conflict ontstaat met dierenwelzijn. Ik heb gewezen op de eendenkwekerij waar honderden eenden het leven gelaten hebben door de inbraak en de verstoring van de rust. Ik denk dat u als minister van Dierenwelzijn er ook wel op staat betrokken te worden bij aspecten die te maken hebben met uw bevoegdheid. U kunt die aspecten bestuderen en onder de aandacht brengen, en mee aandringen dat dergelijke zaken in de toekomst niet meer voorvallen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb daar niets aan toe te voegen. Als er consequenties zijn, zal ik dat wel vernemen, onder meer van mijn collega van Landbouw. Ik sta open voor welke suggestie dan ook.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Ik wil twee aanvullende vragen stellen. Vooreerst, wat doen de diensten bij het ontvangen van die undercoverbeelden? Worden die ontleed? Wij hebben daarover toch al enkele discussies gehad in de commissie. Vooral als die beelden in Vlaanderen gemaakt worden, zijn ze niet onbelangrijk.

Ten tweede: in het regeerakkoord staat heel duidelijk dat er meer aandacht moet gaan naar positieve cases. Naar aanleiding van deze vraag wil ik van u vernemen hoe u dat in de toekomst wenst te doen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Als er beelden worden bezorgd, worden die bekeken door onze diensten, om te achterhalen waar en wanneer die werden genomen, of het gaat om een montage van verschillende beelden uit verschillende locaties en op verschillende momenten. Die beelden worden altijd wel bekeken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over gegevensverzameling door dierenasielen
– 3455 (2019-2020)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp-a): Er komen heel wat dieren terecht in dierenasielen. Gelukkig hebben we inmiddels een aantal dierenasielen die steeds professioneler werken, ook al draait hun organisatie en werking nog steeds hoofdzakelijk op vrijwilligers. Bij deze professionalisering hoort ook dat de dierenasielen steeds meer cijfers bijhouden over allerlei parameters. Ik denk dat dit een goede evolutie is, waarmee de minister rekening houdt in de subsidiëring, een uitbreiding van de subsidiëring die aangekondigd was in het regeerakkoord. Met de ondersteuning via eenvormige programma's, die u plant, kan dat er alleen maar voor zorgen dat wij over betere cijfers en statistieken kunnen beschikken. Elk beleid kan maar gevoerd worden als dat gebeurt op basis van een goede analyse, gebaseerd op goede gegevens en cijfers. Deze informatie kan als een krachtig beleidsinstrument gebruikt worden om het aantal dieren dat achtergelaten of verwaarloosd wordt, terug te dringen.

Ik heb hierover volgende vragen, die een aanvulling zijn van de vragen die ik al schriftelijk heb gesteld. Ik stel ze nu mondeling omdat ik uw visie wil horen. Welke gegevens worden er verzameld via het eenvormige programma Animal Shelter? Vaak zijn het dezelfde personen of families die slecht met hun dieren omgaan. Worden hierover ook gegevens opgeslagen via het programma? Hebt u enigszins zicht op die cijfers voor Vlaanderen? Hebt u in die zin zicht op het aantal personen of families, die regelmatig hun dieren naar een dierenasiel brengen en/of waarvan de dieren er terechtkomen en zich dan opnieuw een of meer huisdieren aanschaffen? In deze erge coronatijden blijkt dat veel mensen zich weer een huisdier aangeschaft hebben. Na de eerste coronapieken werden veel van die dieren weer van de hand gedaan. Waarom niet denken aan een soort label 'goed eigenaarschap', dat eveneens sterk sensibiliserend zou kunnen werken? De sensibilisering zou de mensen ervan bewust moeten maken dat het niet opgaat zich een dier aan te schaffen voor een beperkte periode, maar dat het een engagement van lange duur moet zijn.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Animal Shelter is een onlinebeheerprogramma voor erkende dierenasielen waarmee zij hun administratie volledig digitaal kunnen bijhouden. Dierenasielen kunnen het programma dus gebruiken om verschillende gegevens bij te houden van het asiel, de dieren, gastgezinnen, medewerkers, dierenarts en-zovoort. Dat kan een schat aan informatie opleveren en ook heel nuttig zijn voor het goede beheer van een dierenasiel. De dienst Dierenwelzijn heeft beperkte toegang tot die gegevens. Daarbij moet hij de privacyregels respecteren.

Het belangrijkste doel is natuurlijk dat men het aantal dieren dat jaarlijks in een asiel terechtkomt, kan monitoren. Zo krijgen we via Animal Shelter permanent data waarop we ons kunnen baseren om het beleid aan te sturen. Op grond van de privacywetgeving zijn deze gegevens geanonimiseerd. De dienst Dierenwelzijn kan dus vanop afstand geen persoonsgegevens raadplegen van bijvoorbeeld medewerkers, gastgezinnen of adoptanten. Natuurlijk kunnen deze gegevens wel opgevraagd worden tijdens een controle ter plaatse.

Op het vlak van adoptie passen de erkende dierenasielen in Vlaanderen vrij een-vormige procedures toe. Voor de adoptie van een hond wordt bijvoorbeeld in alle asielen eerst een uitgebreid adoptiegesprek gevoerd, al dan niet in combinatie met een huisbezoek bij de toekomstige adoptant. De procedure loopt over meerdere dagen of zelfs weken, afhankelijk van het asiel. Ik heb er vertrouwen in dat de dierenasielen het beste voor hebben met hun dieren en steeds de meest geschikte adoptant voor hen zoeken.

Het bijhouden van een zwarte lijst met personen aan wie geen dier mag worden meegegeven of met personen die al vaker dieren afstonden aan het asiel, is geen evidentie, door de privacywetgeving. Zou dat ook wel zo efficiënt zijn? Of dit sluitend kan worden georganiseerd, betwijfel ik ten zeerste. Men kan nog altijd via een andere persoon, zoals een familielid, een dier adopteren. Met een goed intakegesprek en een eventueel huisbezoek voor en na adoptie kunnen misadopties in grote mate worden vermeden.

Het vermijden van impulsaankopen en het sensibiliseren tot goed eigenaarschap is een van de aandachtspunten van mijn beleid. Je kunt daarmee niet vroeg genoeg beginnen. Daarom lanceerde ik onlangs nog de nieuwe lessenreeksen rond dierenwelzijn in de klas: <https://www.dierenwelzijnde klas.be/>. Deze lessen laten kinderen van alle leeftijden, van de kleuterklas tot het middelbaar onderwijs, nadenken over de noden en het welzijn van hun dieren. Je moet bij aanschaf van een dier voorzien in de nodige ruimte, er zijn financiële consequenties aan verbonden, je moet aandacht aan zo'n dier besteden, je moet het verzorgen. Er zijn dus concrete gevolgen aan verbonden voor het dier, maar ook voor het baasje en het gezin. De bedoeling is om van de kinderen later verantwoorde eigenaars en/of consumenten te maken. We hebben daarnaast ook nog een campagne van de dienst Dierenwelzijn lopen, waarbij er per diersoort een fiche bestaat die je heel uitgebreid informeert over alle gevolgen en verantwoordelijkheden die gepaard gaan met het in huis halen van dat bepaalde dier. Je kunt hiervoor terecht op de website www.huisdierinfo.be. Die site wordt constant geüpdatet. Je vindt daar over heel veel diersoorten de nodige informatie.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp-a): Bedankt voor uw antwoord. Er werden inderdaad al heel veel stappen genomen. Ik stelde deze vraag ook op vraag van mensen die een dierenasiel leiden. Het is zeker niet mijn bedoeling om een pleidooi te houden voor een zwarte lijst. Inspecteurs die zich bij de lokale politie met dieren bezighouden, vragen dat er in de sector nog meer zelfcontrole zou zijn. Mensen kennen immers mensen. Vaak weet men perfect wie goed of slecht met huisdieren omgaat. In die context kan men dit gegeven ook positief benaderen. We moeten geen

zwarte lijst opstellen, maar we moeten wel zoeken hoe we programma's zoals Animal Shelter nog kunnen verbeteren.

Dat goed eigenaarschap is inderdaad een van de punten uit het regeerakkoord die u bij de regeringsverklaring hebt aangekondigd. Ik stel voor dat we effectief op die weg verder gaan en dat we dit positief benaderen, zodat de groep die het niet goed doet overblijft en men tegen hen kan optreden. Ik herhaal het: we hoeven niet met kliklijnen of zwarte lijsten te werken, maar ik denk dat we op dat vlak toch nog een stap vooruit kunnen zetten. We kunnen dat goed eigenaarschap op een positieve manier en met meer zelfcontrole nog verbeteren.

Bedankt voor uw antwoord. Ik ben het met u eens dat de dierenasielen, met hoofdzakelijk vrijwilligers, schitterend werk leveren, ook op dat vlak.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Minister, u stelde dat het bijhouden van een zwarte lijst van personen die het niet zo goed menen met dieren, geen evidentie is. Ik heb op het terrein al verschillende signalen gekregen dat het soms toch dweilen met de kraan open is. Sommige mensen halen meermaals een dier in huis. Die dieren komen daarna terecht in een asiel. Eventjes later gaan diezelfde mensen opnieuw op zoek naar een asiieldier. Dit is een vicieuze cirkel.

Uit de praktijk weet ik ook dat heel veel vrijwilligers in opvanginitiatieven en asielen achtergrondinformatie proberen te verzamelen. Ze proberen goede intakegesprekken te houden met de nieuwe eigenaars van een adoptiedier. Zij doen daar al heel veel moeite voor, maar het is niet altijd even makkelijk. We weten dat heel veel mensen wel goede bedoelingen hebben en dat zij ook een goede en warme thuis bieden aan deze dieren, maar er zullen altijd rotte appels in de mand blijven liggen indien mensen gewoon aan asielshoppen kunnen verder doen. Misschien dus toch nog een oproep, minister, om eens te bekijken wat er nog mogelijk is in het kader van die privacywetgeving. Kunnen er eventueel nog meer gegevens verzameld worden om die problematiek op te lossen? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik ben het volkomen met u eens dat het belangrijk is om mensen zo goed mogelijk te sensibiliseren zodat ze zich bewust zijn van de gevolgen wanneer ze een dier in huis halen: welke noden heeft zo'n dier en welke impact heeft de zorg voor een dier op het gezin?

Ik ben het ermee eens dat de dierenasielen echt mooi werk verrichten. Dat is ook een noodzakelijk sluitstuk in het hele verhaal, omdat de zorg voor een dier bij sommige mensen niet lukt, waardoor het dier de weg naar het asiel vindt. In de asielen levert men enerzijds fantastisch werk om die dieren zo goed mogelijk op te vangen. Anderzijds probeert men een zo goed mogelijke adoptant te vinden. De medewerkers gaan daarvoor in overleg, doen intakegesprekken en dergelijke meer.

Als er twijfel is over bepaalde adoptanten of als die veelvuldig terugkomen, kan het asiel natuurlijk zelf bepalen dat ze deze kandidaat-adoptanten op basis van gemotiveerde redenen uitsluiten. Als ze echter te maken hebben met terugkomers die hun dieren telkens opnieuw aanbieden, is dat veel moeilijker. Het asiel ontvangt die dieren en stelt dan vast dat dat vaak dezelfde mensen zijn. Waar kunnen die medewerkers van het asiel terecht zodat men met die mensen verder in gesprek kan gaan over hun terugkomgedrag? Als dit vanuit de asielen wordt vastgesteld, dan vraag ik me toch af op welke manier we een antwoord of ondersteuning kunnen bieden aan die vrijwilligers. Kunt u in overleg gaan met de dierenasielen of de dierenasielen bevragen wat hun ervaring is op dat vlak? Ik krijg hierover soms signalen, maar ik weet niet hoe groot deze problematiek op Vlaams niveau is. Men kan de asielen toch

eens naar hun ervaringen vragen. Zo kan me vervolgens bekijken welke ondersteuning men kan bieden om toch op z'n minst het gesprek aan te gaan met mensen die vaak terugkomen en om eventueel hun gedrag bij te sturen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We moedigen momenteel zoveel mogelijk asielen aan om bij Animal Shelter aan te sluiten, zodat we over zoveel mogelijk data beschikken. Omdat we de asielen altijd moeten bevragen en hen dus moeten belasten met dat werk, krijgen we soms disparate informatie. De asielen rapporteren op verschillende manieren, waardoor het soms wat moeilijk is. Intussen zijn meer dan honderd asielen aangesloten bij Animal Shelter. Ik verwacht dat er nog extra aanvragen zullen komen tegen het einde van de maand, dus dat loopt wel goed. Ik denk dat dit essentieel is om een beter beleid te kunnen voeren.

Via www.huisdierinfo.be hebben we een tijdje geleden een campagne uitgerold. Ik wil die graag nog eens hernemen. Ik weet niet of dat in deze coronaperiode het geschikte moment is, maar ik bekijk met mijn administratie of dat nog zal lukken en of er nog wat middelen resteren om rond huisdieren een campagne te voeren.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp-a): De antwoorden van de minister volstaan voor mij. Ik denk dat we inspanningen moeten blijven doen en de dierenasielen moeten blijven ondersteunen. We moeten de sensibilisering rond goed eigenaarschap zeker voortzetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de beschutting van dieren bij extreme temperaturen
– 3461 (2019-2020)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Dat temperatuurstress een invloed heeft op het welzijn van dieren, hoeft uiteraard geen betoog. Er is enerzijds de hitte en anderzijds de koude.

Begin augustus verklaarde u aan het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) dat er binnenkort een wettelijke verplichting komt. Ik vernam dat u een onderzoek hebt besteld over de mogelijkheden van adequate beplanting als beschutting voor dieren die buiten worden gehouden.

Wat is de stand van zaken van het onderzoek naar de mogelijkheden inzake beplanting als beschutting voor dieren die buiten worden gehouden? Wie voert dit onderzoek en wat is de kostprijs ervan? Hoe rijmt u het tweejarig onderzoek naar beplanting als beschutting voor dieren, dat in maart zou starten, met uw uitlating in augustus aan VILT dat een wettelijke verplichting voor de beschutting voor dieren er hoe dan ook binnenkort aan komt?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb inderdaad gezegd dat ik een onderzoek wilde starten. Ik heb dat ook gedaan. Op 1 maart 2020 is een onderzoek gestart naar het bepalen van adequate beplanting als beschutting voor dieren die buiten worden gehouden.

Dat onderzoek heeft een looptijd van maximaal 24 maanden. Het wordt uitgevoerd door BOS+ Vlaanderen vzw in samenwerking met het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) voor een bedrag van 120.000 euro. De opdrachtnemers voorzien evenwel om het project na een jaar te zullen afronden. Op grond daarvan kunnen we dan in 2022 zeker het decreet bespreken en goedkeuren.

Bij een wettelijke verplichting van beschutting zal ook een overgangsperiode voorzien worden. Deze overgangsperiode is ook zo geadviseerd door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Hoe lang moet die termijn dan zijn? Dat is voorwerp van discussie en bespreking. We moeten alleszins met een overgangsperiode eigenaars van dieren de kans geven om de gepaste beschutting te voorzien in de vorm van beplanting of een schuilhok. Bij de aanplanting kan dan ook rekening worden gehouden met de resultaten van het onderzoek dat loopt.

Ondertussen is het niet zo dat dieren overal zonder beschutting kunnen staan. Artikel 4 van de Dierenwelzijnswet bepaalt dat dieren beschermd moeten worden tegen ongunstige weersomstandigheden. Alleen moet dit nu geval per geval bekeken worden, waarbij rekening moet worden gehouden met de aanwezige beschutting op de weide en de weersomstandigheden. Het gaat dan altijd over een concrete appreciatie. Daarom is het beter om in de toekomst een meer generieke regeling en meer houvast te creëren. Het is dan duidelijk dat er op elke plaats waar buiten dieren worden gehouden, een vorm van beschutting moet zijn, ongeacht de weersomstandigheden van het moment.

Wij gaan natuurlijk ook overleggen met de collega's van Omgeving en Onroerend Erfgoed om eventuele hinderpalen in hun sectorregulering te kunnen wegwerken.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, ik heb geen verdere vragen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik begrijp dat er qua regelgeving een verduidelijking wordt vooropgesteld, maar ik krijg toch wel heel wat vragen van mensen die naar aanleiding van het debat dat we hierover voeren, het gevoel hebben dat die beschutting van dieren naargelang de weersomstandigheden vandaag eigenlijk niet nodig is. Ik heb u de paragraaf daarnet min of meer horen lezen. Voor de duidelijkheid: er is vandaag toch geen discussie over het feit dat dieren sowieso vandaag reeds van de nodige bescherming moeten genieten wanneer zij buiten zijn, afhankelijk van de weersomstandigheden. Kunt u me dat bevestigen?

Daarbij aansluitend: hoe ziet u die verduidelijking dan ongeveer? Waarop kunnen we rekenen? In welke richting gaat dat? Wat moet er precies worden verduidelijkt? Ik ervaar immers dat er vandaag net hierdoor onduidelijkheid is op het terrein.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Voorzitter, collega's, dit is een dossier dat op regelmatige basis terugkomt. Zodra het kouder wordt of zodra het, zoals in dit geval, heter wordt, herontdekken we het probleem en wordt de minister gesommeerd om daar iets aan te doen. De minister heeft zich al uitdrukkelijk uitgesproken voor een verplichting inzake de beschutting van weidedieren, gekoppeld aan een concreet realisatiepad. Dit vereist een oplossing voor een heel scala aan weidetypes en diersoorten, en als het even kan toch ook het liefst zonder landschapsverrommeling en andere nefaste neveneffecten. Dit is dus zeker een werk van behoorlijk lange adem, dat het best ook vertrekt vanuit een grondige ... Ik ben dus zeker geen vragende partij om dit dossier gejaagd aan te pakken, maar op een doordachte manier.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik ga niet al te veel vooruitlopen op de regelgeving in kwestie. Dat onderzoek loopt nu. Op basis daarvan zullen we de nodige initiatieven nemen. Vandaag is de Dierenwelzijnswet echter al wel redelijk duidelijk. Alleen is het moeilijk te handhaven, omdat het een algemeen beginsel is dat wordt vooropgesteld, maar dat variabel is naargelang de weersomstandigheden. De handhaving in concreto is dus een groot probleem. Dat maakt dat je heel moeilijk betugelend en verbaliserend kunt optreden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over proeven op primaten – 3498 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, dit gaat over dierproeven, ook een belangrijk dossier. Ondanks de strenge protocollen die er zijn omtrent het verrichten van die proeven, blijft het uitvoeren ervan terecht een gevoelige aangelegenheid. We hebben het daar in de commissie ook al meermaals over gehad, en over onze standpunten ter zake. Momenteel leiden ze natuurlijk vaak tot ethische dilemma's, ook bij ons in de commissie, waarbij het dierenwelzijn moet worden afgewogen tegenover het genezen van mensen.

Vooraf de proeven op primaten, die van het totale aantal proeven eigenlijk slechts een klein aandeel vertegenwoordigen, worden vaak onder de publieke aandacht gebracht, en zijn ook het meest gecontesteerd. Recent werd door tegenstanders aan de kaak gesteld dat de Vlaamse overheid in 2019 1.828.610 euro gemeenschapsgeld via het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO) toekende aan de KU Leuven voor de financiering van hersenexperimenten op apen. Enkele dierenrechtenorganisaties hebben een protestactie op 1 oktober aangekondigd bij het rectoraat van de KU Leuven.

De reden van deze locatie was dat er aan de KU Leuven momenteel een veertigtal primaten zitten waarop proeven worden gedaan. Volgens de proefdiernemers aan de KU Leuven zijn die experimenten op apen gerechtvaardigd omdat ze ons nieuwe inzichten zouden leveren over het menselijke functioneren. Op die manier wil de KU Leuven effectieve medicijnen of behandelingen voor de mens ontwikkelen.

In januari 2020 gingen drie nieuwe onderzoeksprojecten van start waarbij nieuwe hersenstudies zullen uitgevoerd worden op apen. De komende vier jaar zullen twaalf resusapen ingrijpende hersenoperaties ondergaan waarbij elektroden geïmplanterd worden in hun brein, en op strenge waterdiëten gezet worden om hen te dwingen mee te werken met de onderzoekers.

De hamvraag bij dit alles is de noodzaak om dierproeven te verrichten op primaten en dus de mate waarin ze vervangbaar zijn door andere proeven. Dierenrechtenorganisaties stellen het gebruik van de primaten voor proeven niet alleen principieel in twijfel, maar roepen ook wetenschappelijke en wettelijke bezwaren in. Meer bepaald stellen ze dat de resusapen worden gebruikt als model voor gezichtsherkenning bij de mens, terwijl het wetenschappelijk onderbouwd zou zijn dat de apen geen geschikt model van menselijke individuele gezichtsherkenning zijn. Ze roepen ook een overtreding in van de Europese richtlijn betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijk doeleinden worden gebruikt.

Minister, dit is een heel gevoelige materie, en ik had u graag de volgende vragen willen stellen. Hoe groot is het aandeel van die dierenproeven op primaten in het totaal aantal uitgevoerde dierproeven en hoe is dat aandeel de afgelopen vijf jaar geëvolueerd?

Worden er in Vlaanderen dierproeven op primaten uitgevoerd die aantoonbaar niet noodzakelijk of vervangbaar zijn door andere proeven?

In welke mate wordt er gezocht naar alternatieven die het gebruik van proefdieren in het algemeen en van primaten in het bijzonder kunnen verminderen, vervangen of verfijnen?

Hoe wordt toegekeken op de dierproeven op primaten vanuit de inspectie Dierenwelzijn en door de interne versterking van het toezicht in de onderzoekslaboratoria?

Werden er in dat verband bij controles veel overtredingen vastgesteld?

Is er in Vlaanderen sprake van overtredingen van de Europese richtlijn betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt?

Klopt de stelling dat resusapen geen geschikt model zijn voor menselijke individuele gezichtsherkenning? Zo ja, welke gevolgen kan dit hebben voor het wetenschappelijk onderzoek op deze primaten in Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dit is altijd een moeilijk issue want in de meeste gevallen zijn dierenproeven natuurlijk een noodzakelijk kwaad. Gelukkig tonen de cijfers van de voorbije jaren aan dat het aantal proeven op primaten stabiel is. Dat aantal schommelt altijd rond de 40 proeven per jaar. In 2019 ging het om 37 dierproeven. Dat is gelukkig maar 0,014 procent van het totaal aantal dierproeven.

Voor alle dierproeven geldt dat die beperkt moeten worden tot het strikt noodzakelijke. Dat geldt uiteraard des te meer voor dierproeven op primaten. Een dierproef mag overigens alleen worden uitgevoerd na een gunstige projectevaluatie. Elke gebruiker die dierproeven uitvoert, legt vooraf zijn projecten ter evaluatie en goedkeuring voor aan een ethische commissie die is aanvaard door de dienst Dierenwelzijn. In het kader van zo'n evaluatie moet de onderzoeker verschillende vragen beantwoorden. Die moet onder andere kunnen aantonen dat het project volledig in overeenstemming is met de vereisten van wat we de drie V's noemen, namelijk vervanging, vermindering en verfijning.

De proefleider zal dus moeten staven dat hij of zij dat ten gronde heeft uitgezocht en de ethische commissie moet dat kunnen evalueren en finaal kunnen bevestigen.

Voor primaten in het bijzonder geldt dat die enkel gebruikt mogen worden in een dierproef wanneer wetenschappelijk kan worden aangetoond dat het doel van de dierproef niet kan worden bereikt door het gebruik van een andere soort. Dat staat duidelijk in het besluit.

Of resusapen wel of geen geschikt model zijn voor menselijke individuele gezichtsherkenning, is een wetenschappelijke vraag waar ik mij niet aan zal wagen. Ik denk dat de onderzoekers de nodige kennis en kunde moeten hebben om op een zorgvuldige wetenschappelijke en ethische manier met onderzoek om te kunnen gaan. En je hebt dus nog altijd die toetsing door de ethische commissie.

In de regelgeving is er in een verstrengd toezicht voorzien op proefdiergebruikers die werken met niet-menselijke primaten. Dat wil zeggen dat er minstens eenmaal per jaar een inspectiebezoek plaatsvindt door mijn diensten. Daarnaast zijn er uiteraard de reguliere interne controlemechanismen, bestaande uit de Dierenwelzijnsceel en de

aangewezen deskundige die mee toezicht houden op het labo. De aangewezen deskundige is een dierenarts die deskundig is op het gebied van proefdiergeneeskunde.

Tijdens de inspecties van de dienst Dierenwelzijn bij labo's in het kader van dierproeven op primaten zijn er de voorbije jaren geen overtredingen vastgesteld, maar wel opmerkingen gemaakt. Die opmerkingen hebben dan vooral betrekking op de methode die gebruikt wordt om primaten te motiveren om mee te werken. Ze worden telkens in overleg tussen de dienst Dierenwelzijn en de KU Leuven opgenomen. Er wordt dan samen bekeken wat beter kan. Dus ook als er enkel opmerkingen zijn en geen inbreuken, wordt sowieso verder bekeken met de KU Leuven wat beter kan. Dus niet alleen op grond van echte overtredingen.

Het mag duidelijk zijn dat overtredingen niet getolereerd kunnen worden en dat er opgetreden wordt wanneer het welzijn van de dieren verbeterd kan worden.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, het gaat inderdaad over veertig proeven per jaar. Hoewel dat slechts een heel klein percentage is van het totaal aantal gebruikte proefdieren, staan primaten natuurlijk garant voor de grootste emoties als het gaat over proefdieren. We moeten uiteraard zeer bekommerd zijn om hun welzijn, u hebt dat ook gesteld.

Dat die protestacties er komen, is heel begrijpelijk. Het is gewoon altijd belangrijk dat correcte informatie wordt meegegeven en dat is zowel bij undercoverbeelden als bij sommige protestacties niet altijd het geval. Maar het welzijn van proefdieren, minister, is een van mijn grote bekommernissen, dat weet u. Ik sta ook ten volle achter het drie V's -principe waar u ook naar verwees en ik denk dat we dat drie V's-principe nog moeten uitbreiden naar een vierde v, van verantwoordelijkheid. Waar we dierproeven kunnen vermijden, moeten we dat uiteraard doen. Waar we leed kunnen verminderen, moet dat evenzeer gebeuren. En waar we een alternatief kunnen vinden, moeten we die kans zeker grijpen en niet laten liggen.

Ik had nog graag een bijkomende vraag willen stellen over de ronde tafel. Wat is de exacte timing over het opzet en wanneer verwacht u effectief resultaten? Ik had daarover graag nog wat meer uitleg gehad.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Als je de cijfers ziet, dan is er een relatieve daling. In 2019 waren er 37 en in het jaar daarvoor 41, dus procentueel is dat een serieuze daling. Maar je spreekt hier over kleine getallen en dat is sowieso niet relevant.

Ik wil er echt voor zorgen dat we dat cijfer nog maximaal naar beneden halen. Er is een evaluatie bezig waarbij ik ook wil kijken in algemene termen, dus los van het specifieke beleid over primaten, naar de samenstelling van de ethische commissie, waar soms wat discussie over is. Maar dat is niet onmiddellijk het voorwerp van deze vraag. Dat we ook tegen het licht houden wat beter kan en meer gedragen kan, dat moeten we ook zo organiseren. Want ik stel vast dat er soms wel wat terughoudendheid is. Ik ben ervan overtuigd dat dierproeven soms echt een noodzakelijk kwaad zijn, maar dat we dat dan toch wel kunnen motiveren en verdedigen. En dat misschien al te veel vanuit een defensieve reflex... We kampen nu met een virus met een ongelooflijke impact. Dat zal ook moeten worden aangepakt met een vaccin waarvoor misschien soms ook proeven nodig zijn. Ik denk dat we dat altijd kunnen uitleggen en dat zelfs ook dierenliefhebbers zoals u en ik ook altijd begrip kunnen opbrengen voor het feit dat het soms een onvermijdelijk noodzakelijk kwaad is.

Volgend jaar vindt alleszins een eerste rondetafel plaats waarbij we de iets bredere regelgeving wat meer tegen het licht willen houden.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Ik kijk uiteraard uit naar die rondetafel. Ik zal zeker ook mijn eigen insteken daarover bezorgen indien mogelijk. Want ik vind echt dat we wat dat betreft nog stappen vooruit moeten zetten. Ik kijk uit naar de verdere vormgeving om nog diervriendelijker te worden op het vlak van dierproeven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de vastgestelde dierenmis-handeling in een slachthuis in Zele
– 75 (2020-2021)**

**VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over maatregelen naar aanleiding van wantoestanden in slachthuizen
– 303 (2020-2021)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Minister, mijn vragen bestaan uit twee delen. Het tweede deel ga ik overslaan omdat u daarstraks al uitgebreid geantwoord hebt bij de collega's, namelijk over de nieuwe inzet van zogeheten dierenwelzijnsinspecteurs in de slachthuizen. Dat debat hebben we daarstraks gehad.

Mijn vraag beperkt zich tot de beelden die naar boven gekomen zijn over dieren-mishandeling in een slachthuis, dit keer een schapenslachthuis in Zele. Op de beelden zijn duidelijke inbreuken te zien: dieren worden in het rond gesmeten, dieren zien andere dieren geslacht worden en schapen hangen nog volledig bewust aan de slachthaak. De Europese wetgeving stelt duidelijk dat bij het slachten de dieren van elke vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden tijdens het slachten gespaard moeten blijven. Die praktijken zijn dus zowel moreel als juridisch onaanvaardbaar.

We hebben dikwijls een discussie over beelden die al dan niet anoniem worden genomen of zonder dat het gemerkt wordt. Maar ik heb daarstraks van u begrepen dat die beelden altijd bekeken worden.

Mijn vraag is: waren er al eerder overtredingen tegen het dierenwelzijn vastgesteld in dit slachthuis? Indien ja, wat waren de gevolgen van deze overtredingen voor het slachthuis? Wat bent u van plan om te doen na die nieuwe vastgestelde feiten op 30 september?

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, ik ga mijn vraag ook wat inkorten, omdat we in tijdgebrek komen. Het klopt dat er na de beelden die in Torhout vrijgekomen zijn, opnieuw wanpraktijken zijn vastgesteld in een slachthuis, nu in Zele. Er is heel veel te zien op die beelden dat niet in overeenstemming is met de wet over dierenwelzijn. Zoals de collega ook al aanhaalde, is er een Europese verordening waartegen toch wel inbreuken kunnen worden vastgesteld.

De regels in Zele worden echt niet nageleefd. De schapen zitten al voor de slacht onder het bloed van hun soortgenoten. Ze kunnen zien, horen en ruiken hoe hun lotgenoten sterven, terwijl ze wachten op hun beurt. Dat is enorm stressvol voor die dieren.

Het wordt dus echt wel tijd dat er paal en perk gesteld wordt aan deze wanpraktijken in de slachthuizen. Welke initiatieven gaat u nemen opdat er niet nog dergelijke beelden naar buiten komen? Binnen welke tijdspanne gaat dit gebeuren? Zult u, na het verschijnen van deze beelden, extra controles uitvoeren in dit slachthuis en eventueel zelfs overgaan tot sluiting als zou blijken dat de wetgeving er manifest met de voeten wordt getreden?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Zoals ik daarjuist al zei, worden beelden geanalyseerd. Wij krijgen een vloed van beelden binnen en soms zijn die gemonteerd. Mijn bekommernis is dat als men daarin te ver gaat, de geloofwaardigheid van alle beelden en van alle klachten wordt ondergraven. Ik vind dierenwelzijn essentieel en ik sta erop dat opgetreden wordt daar waar het dierenwelzijn wordt aangetast. Maar ik wil ook altijd de nodige objectiviteit bewaren en niet zomaar blind volgen wanneer een klacht wordt geformuleerd. Wat de beelden uit het slachthuis in Zele betreft, moet ik na analyse vaststellen dat er effectief een overtreding is. Schapen worden soms iets te lang gefixeerd vooraleer ze verdoofd worden en de keelsnede volgt niet altijd onmiddellijk na de verdoving. Uit de beelden blijkt echter ook dat de keelsnede snel genoeg na de verdoving volgt opdat de dieren niet opnieuw bij bewustzijn zouden komen.

Of dat ene schaap volledig bij bewustzijn aan de slachthaak hangt, zoals u zegt, is onmogelijk vast te stellen op basis van deze beelden. Zeker bij elektronarcose kunnen dieren die correct verdoofd zijn, sterke stuiptrekkingen vertonen. Dat is net zoals iemand die een epileptische aanval heeft. Dat wil echter nog niet zeggen dat het dier zich daar ook van bewust is. De dienst Dierenwelzijn heeft bij zijn controles in elk geval nooit vastgesteld dat de dieren onvoldoende verdoofd zouden worden en ook de zelfstandige dierenartsen met opdracht (DMO) van het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) hebben dat nooit gemeld. In 2018 werden een pv en een waarschuwing opgesteld tegen het slachthuis. De inspectiedienst heeft toen maatregelen opgelegd en de uitvoering hiervan opgevolgd. Voorts werd een administratieve boete opgelegd. De controles in 2019 en 2020 hebben geen aanleiding gegeven tot het opstellen van een pv of een waarschuwing. Laat ons opletten niet elke klacht te beschouwen als een grote overtreding. We moeten waken over de geloofwaardigheid van ons dierenwelzijnsbeleid. Daarom ook moeten wij altijd het beeldmateriaal dat ons wordt bezorgd, nauwgezet analyseren.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Minister, ik ben het met u eens dat wij omzichtig moeten omspringen met beelden van bepaalde situaties. Maar ik wil toch aandringen om hard op te treden tegen overtreders die hervallen. Dat zou een krachtig signaal zijn voor heel de sector.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Ik treed collega Vandenhove bij. Ik ben het ook eens dat die beelden eerst geanalyseerd moeten worden om zeker te zijn dat zij de werkelijkheid weergeven. Maar zoals mijn collega vind ik dat het echt nodig is dat er een duidelijk signaal moet komen. De boetes die uitgeschreven worden, moeten zwaar genoeg doorwegen opdat de slachthuizen voelen dat zij wel degelijk met het dierenwelzijn rekening moeten houden.

Ik blijf er ook op aandringen om toch onaangekondigde controles uit te voeren. Dan zullen er misschien wel andere dingen aan het licht komen. Daar kunnen we dan tegen optreden en het dierenwelzijn verbeteren.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik wil mij aansluiten bij deze vragen en uw stelling, minister, dat het beeldmateriaal heel goed geanalyseerd moet worden. Pas zo kan men correct de toestand inschatten en nagaan of de beelden niet gemanipuleerd zijn. Ik verwijs naar het debat eerder in de commissie over de controle en hoe die efficiënter kan verlopen. Ik ga mijn standpunt niet herhalen. Toch doe ik de suggestie om ook overleg aan te knopen met de organisatie die geregeld met dergelijke acties en beelden uitpakt. Het materiaal wordt in de publieke opinie immers gebruikt om een bepaald beeld op te hangen waarbij misschien ook wel vragen moeten gesteld worden. Knoopt u ook overleg aan met organisaties die, als er problemen zijn die terecht aanklagen, maar toch ook correct zouden moeten omspringen met beelden bij het publiek?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Ik herhaal dat ik het heel belangrijk vind dat de oorsprong van beelden goed wordt nagegaan. Het publiek moet weten vanwaar die beelden komen, en of ze echt zijn. Heel vaak worden dergelijke beeldjes bovendien op een illegale manier gemaakt en jammer genoeg gaan ze vaak gepaard met heel wat dierenleed. Dat gaat in tegen onze algemene bekommernis om het dierenwelzijn in Vlaanderen te verbeteren. Vandaar opnieuw mijn oproep tot onaangekondigde controles. Wat die dierenorganisaties doen, zijn eigenlijk pogingen om onaangekondigd aan te tonen wat er misloopt. Het dierenleed dat daarmee gepaard gaat, moet vermeden worden door controles van dierenartsen, vliegende brigades en onaangekondigde controles van mensen die daartoe opgeleid zijn? Als de handhaving goed functioneert, zullen er misschien minder van die beelden opduiken.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb geïllustreerd dat wij beelden altijd wel nauwgezet controleren en daarbij grondig te werk gaan. Het verheugt mij vast te stellen dat wij het met zijn allen prima vinden dat wij starten met een versterkt Vlaams controlesysteem. Dat systeem maakt het mogelijk om slachthuizen op elk moment te inspecteren; de slachthuizen hebben dus permanent die dreiging boven het hoofd hangen. Veel slachthuizen zijn daarvoor zelfs vragende partij, om er vooral voor te zorgen dat de regelgeving van dierenwelzijn door alle spelers correct wordt nageleefd. Die Vlaamse controles zullen altijd variabel zijn.

Er wordt verwezen naar drie uur. Dat is niet altijd dezelfde drie uur. Het is belangrijk dat de slachthuizen beseffen dat ze op elk moment geïnspecteerd kunnen worden en dat er altijd iemand aan de deur kan staan. Ik denk dat dat ervoor moet zorgen dat de Dierenwelzijnswet gerespecteerd wordt in alle slachthuizen, op elk moment.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Bedankt. Ik wil niets meer toevoegen.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Ik ben heel blij dat u zegt dat er te allen tijde controle kan zijn in de slachthuizen en ik ben het met u eens dat dit alleen maar ten goede kan komen aan de controle van het dierenwelzijn in de slachthuizen. Ik blijf dus hameren op de onaangekondigde controles. Dat is een eerste stap in de goede richting.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het kweken van katten en de sterilisatieverplichting
– 110 (2020-2021)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Het is een goede zaak dat het chippen van katten de laatste jaren serieus is toegenomen. Elke kat die wordt verkocht of weggegeven, moet sinds 1 september 2014 gechipt, geregistreerd en ook gesteriliseerd zijn. Deze verplichting geldt voor iedereen. Op 1 april 2018 hebt u deze sterilisatieplicht uitgebreid in Vlaanderen, waardoor elke kat voor de leeftijd van vijf maanden gesteriliseerd moet worden. Dit is een zeer positieve maatregel. Er gebeurt hierrond ook heel wat sensibilisering door gemeenten, provincies en alle betrokken overheden.

Deze geslaagde operatie kent ook een negatieve keerzijde. Ik zeg zeker niet dat we hiermee moeten ophouden, maar misschien wel dat we moeten nuanceren en aanpassingen aanbrengen. Vroeger konden we in Vlaanderen gemakkelijk de vraag naar kittens invullen door het aantal kittens dat binnengebracht werd in het asiel. Dat is op dit ogenblik niet meer het geval. Vanuit het veld krijgen we signalen dat het effectief moeilijker is om kittens te vinden. Hierdoor bestaat het risico dat deze vraag ingevuld wordt door fokkers, al dan niet cowboys, waardoor er mogelijk dezelfde toestanden ontstaan die we kennen bij het fokken van honden. Dan hebben we het over inteelt, genetische verarming, het intentioneel kweken van erfelijke aandoeningen en het verspreiden van de kattenziekte of het parvovirus.

U bent bezig met een plan voor het verantwoord fokken van honden en katten. Een zeer goed initiatief, maar het kan even duren voor het achterliggend onderzoek afgerond is en het beleid vorm kan krijgen. Het onderzoek is ook niet zo evident.

Houdt u in uw beleid rekening met de aanhoudende vraag naar katten? Met welk beleid wilt u op korte termijn een kwalitatieve invulling van deze vraag verzekeren? Kan de sterilisatieverplichting niet met een aantal weken verlaat worden zodat er nog ruimte is voor een beperkte voortplanting van huiskatten? De vraag die ik nu stel, is geen zaak van vandaag op morgen. Het gaat over de halflange termijn, op voorwaarde ook dat er overleg met alle betrokkenen wordt gepleegd, zeker met de sector van de dierenartsen en de sector van mensen die daarmee vertrouwd zijn.

Minister Ben Weyts: Ik moet zeggen dat uw vraag me verrast. U uit de vrees dat mijn beleid succesvol zou zijn. Ik hoop natuurlijk dat het nu al dermate een succes is, maar intussen lopen er wel campagnes van GAIA om de btw op de sterilisatie van katten van 21 procent naar 6 procent te verlagen. Er zijn toch ook nog vele asielen en gemeenten die aangeven dat ze worstelen met een teveel aan katten. We blijven daarom promotie voeren voor <https://www.adopteereendier.be/>. Daar vind je een verzameling van alle dieren die ter adoptie worden aangeboden.

Het zou me zelfs plezier doen als uw informatie juist is, want dan is er een eind gemaakt aan een jarenlang probleem van ongewenste katten die tot overvolle asielen, zwervkatten en duizenden euthanasiegevallen leiden. Als dit inderdaad het geval zou zijn, ben ik op het eerste gezicht niet geneigd om zo snel versoepelingen door te voeren, omdat je dan het risico loopt om opnieuw in de situatie terecht te komen die we eerst wilden bekampen. Zo beland je opnieuw in de situatie van overpopulatie, mistoestanden en euthanasie.

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn evalueert momenteel het zogenaamde Kenelbesluit en bespreekt op welke wijze men door binnenlandse kweek in Vlaanderen

in de vraag naar pups en kittens kan voorzien. Dat is belangrijk, want kweek is goed als dat conform de dierenwelzijnsregels gebeurt en als men dat kan controleren. De rode draad die door de Raad voor Dierenwelzijn wordt gebruikt, is hoe we de binnenlandse kweek kunnen stimuleren zodat de buitenlandse kweek op termijn overbodig zal worden. Dat lijkt me veel belangrijker. Ik vind het prima als er binnenlands gekweekt wordt. Dan kunnen we op grond van de erkenningen ook controleren en handhaven. Het is vooral de illegale kweek en de buitenlandse kweek waarbij controle veel moeilijker is.

Ik ga er alleszins van uit dat de problematiek die u aanhaalt, wordt meegenomen in deze besprekingen.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp-a): Minister, ik deel voor alle duidelijkheid uw mening, daarom heb ik mijn vraag ook sterk genuanceerd gesteld. Ik hoop dat uw beleid ook heel succesvol is. Ik heb altijd zelf achter alle acties voor het chippen, registreren en steriliseren van katten gestaan. In die zin deel ik uw mening. Als ik echter een vraag stel, probeer ik dat vanuit het veld te doen. Dit signaal werd me door een aantal mensen gegeven. Laten we checken of die informatie al dan niet correct is en in welke mate en op welke termijn we eventueel – eventueel! – moeten ingrijpen.

Uw antwoord op mijn vraag over de kweekprogramma's stemde me al heel positief. U wilt daar dieper op ingaan zodat de cowboys er zeker en vast uit zullen worden gehaald.

Ik ben het ook met u eens dat we de kweek kwalitatief in Vlaanderen en in eigen land moeten laten gebeuren, zodat de buitenlandse invoer aan banden wordt gelegd. Dat is ook de achtergrond van mijn vraag. Laten we kijken in welke mate het over een evolutie gaat. Waar moeten we in Vlaanderen op letten? Dat is de bedoeling van mijn vraag, niet meer of niet minder, maar ook niet minder, zou ik zeggen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Op <https://www.adopteereendier.be/> staan vierhonderd katten die voor adoptie ter beschikking staan. Daar kan men altijd wel terecht. Adopteren moet ook altijd ons eerste antwoord zijn. Er zijn, tot onze spijt, nog altijd asielkatten die op een nieuwe thuis wachten. U kunt zien dat er heel schattige exemplaren bij zijn. Dus allen daarheen!

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp-a): Bedankt, minister. Dat is wel niet de draagwijdte van mijn vraag. Ik wilde weten of we deze evolutie in het oog moeten houden en of we daarmee in Vlaanderen desgevallend moeten rekening houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het grote aantal stalbranden – 252 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp-a): Ik kan er ook niets aan doen dat dit de eerste commissievergadering is na het parlementair reces.

Ik had die vraag eerst gesteld aan uw collega van Landbouw.

Ik moet u niet zeggen dat we ondertussen in woningen heel wat doen om huisdieren niet alleen te redden uit branden, maar dat het bijvoorbeeld ook gesignaleerd wordt via alle mogelijke zaken. Er zijn een aantal gemeenten die initiatieven nemen om dat te signaleren voor het raam of op de gevel van huizen, maar natuurlijk, als het gaat over stalbranden, dan gaat het telkens over heel veel dieren.

Recent zijn we nog geconfronteerd met een aantal voorvallen, onder andere in Moerkerke, maar ook dichterbij mij, in een kippenboerderij in Voeren. Uiteraard lijden landbouwdieren bij een stalbrand ook verschrikkelijk, niet meer of niet minder dan huisdieren die daarmee geconfronteerd worden of huisdieren van mensen wier woning door brand getroffen wordt.

Ik heb daarover een vraag gesteld aan de minister van Landbouw, die me in één regeltje zei, wat ik een beetje spijtig vond, dat ze geen zicht had op het aantal getroffen dieren. Nochtans heb ik een vraag teruggevonden uit 2011 waarbij Kris Peeters toen wel duidelijk een aantal cijfers gegeven heeft vanuit Vlaanderen.

Het is duidelijk dat door de industriële wijze waarop deze dieren gekweekt worden en de manier waarop ze in stallen zitten, bijvoorbeeld in groepskooien, kraamkooien of dekstallen, de dieren niet kunnen ontsnappen en massaal sterven. Ik vind dan ook dat daar iets aan gedaan moet worden, misschien op de eerste plaats bewustmakend en preventief. Ik me dus genoodzaakt om die vraag aan de minister van Dierenwelzijn te stellen. Bij mijn weten is elk dier gelijk, of het nu al dan niet terechtkomt in het commerciële circuit.

Welke vereisten zijn er opgenomen in een omgevingsvergunning voor stallen over brandveiligheid? De brandveiligheid raakt hier natuurlijk het dierenwelzijn.

Gezien de frequentie van de stalbranden, kunnen die vereisten niet aangescherpt worden?

Is het niet mogelijk dat in afspraak met de lokale besturen en brandweerkorpsen de instellingen en de installaties ook regelmatig gecontroleerd zouden worden op brandveiligheid, zeker als het gaat over bijvoorbeeld industriële kwekerijen, waarbij die dieren echt kort op elkaar zitten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Stalbranden zijn natuurlijk een voorwerp van bezorgdheid op het vlak van dierenwelzijn. Ik heb ook al aan de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn gevraagd om die problematiek onder de loep te nemen. Dat is al verschillende keren gebeurd. Het blijft wel een probleem dat er geen accurate cijfers beschikbaar zijn en dus ook geen gegevens over de oorzaak en de omstandigheden van branden waarbij dieren betrokken zijn.

Boerenbond heeft zich geëngageerd om bewustmakingsacties op te zetten, waarvoor echt dank, omdat die bij uitstek geschikt is om het doelpubliek te kunnen bereiken. Ter voorbereiding daarvan heeft Boerenbond ook verzekeringsmaatschappijen geraadpleegd en aangegeven dat die belang hechten aan brandpreventie en brandveiligheid en ter zake de nodige eisen opleggen.

We hebben ook contact gelegd met Netwerk Brandweer Vlaanderen, met de expliciete vraag om stalbranden en de oorzaken daarvan in hun inventarisatie op te nemen. Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Men wil dat bekijken. Het is al goed dat het Netwerk Brandweer Vlaanderen zegt dat het dat wil bekijken, maar het voegt er onmiddellijk aan toe dat het gezien de omvang en de complexiteit van deze materie een traject zal zijn van langere duur. Het is dus nog niet voor morgen.

Ten gronde wat de regelgeving betreft, behoren natuurlijk noch de brandweer noch de omgevingsvergunning en de voorwaarden ervoor tot mijn bevoegdheid. Op het vlak van de regelgeving is het zo dat er enerzijds in het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM) verplichtingen zijn opgenomen over brandveiligheid en dat anderzijds een stal een industriegebouw is waarvoor een attest van de brandweer nodig is op grond van het besluit en waarbij dus ook op regelmatige basis inspectie dient plaats te vinden.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Minister, ik ben blij dat u zegt dat u al een aantal initiatieven hebt genomen, maar ik wil daar nog twee dingen aan toevoegen. Ten eerste, controleert de brandweer dat nog regelmatig, laten we eerlijk zijn, eenmaal de vergunning is afgeleverd? Ze controleren zelfs woningen niet meer, dus ze gaan zeker geen stal controleren. Laat dat duidelijk zijn.

Ten tweede zou ik willen vragen dat u als minister van Dierenwelzijn een initiatief neemt om samen te zitten met de minister van Landbouw en eventueel de minister van Omgeving om te kijken hoe er horizontaal iets kan worden gedaan, los van de preventieacties.

Die zijn inderdaad een goede zaak, net als de bewustmaking en de verzekeringsmaatschappijen. Op die manier kan men nagaan in welke mate daar bijkomend – regels zijn het eigenlijk niet – het aspect dierenwelzijn hetzij in de wetgeving over de omgevingsvergunning hetzij in andere decretale bepalingen zou kunnen worden opgenomen. Ik dank u alvast voor het antwoord.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb niets toe te voegen aan mijn eerdere verklaring.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.